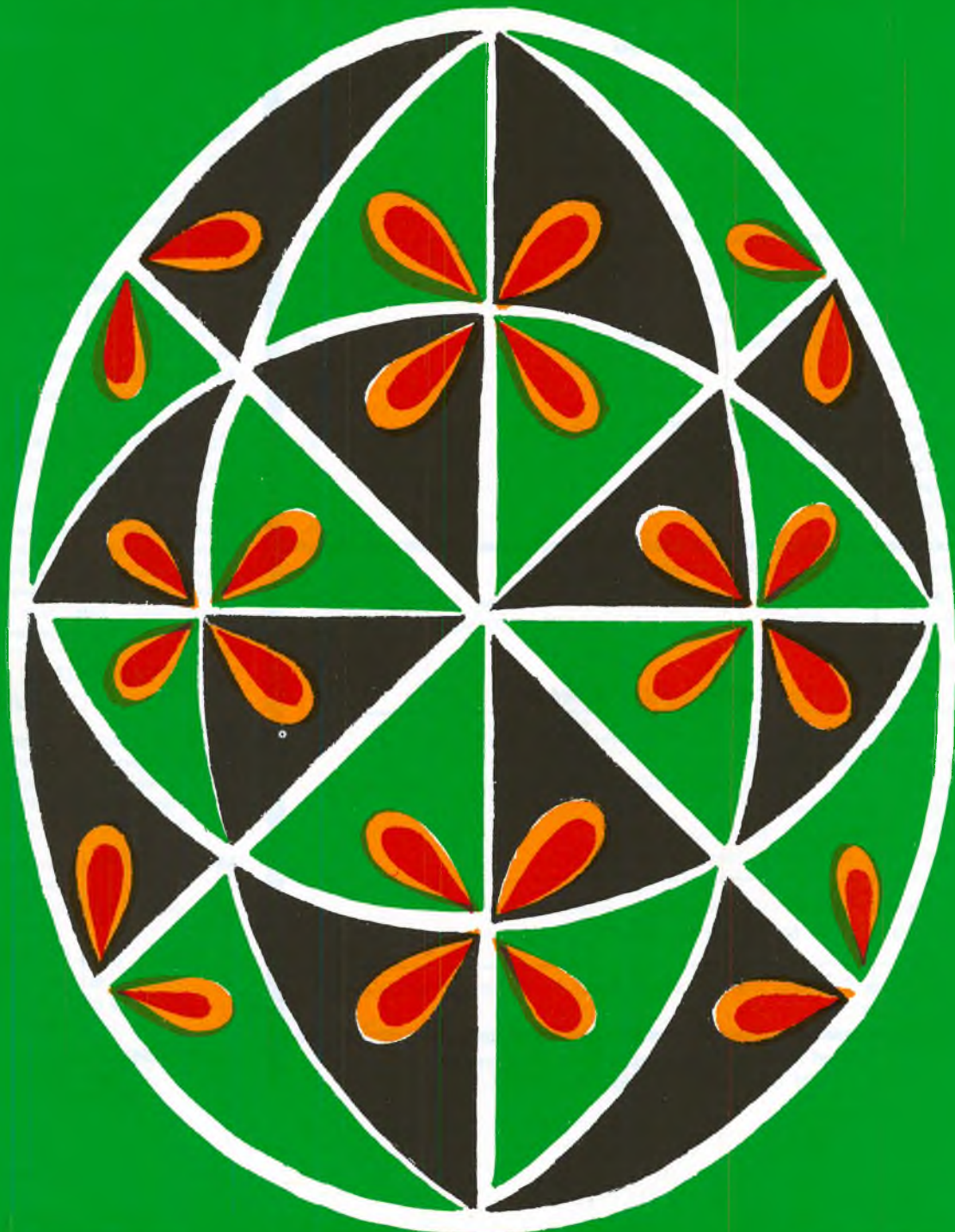

НАШЕ ЖИТТЯ OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXVII Ч. 4 КВІТЕНЬ 1980

APRIL 1980 No. 4 Vol. XXXVII

У. Кравченко. В далеких обрядах	1
О. Лятуринська. Великдень	1
У. Л. Писанка — евшан зілля	1
О. Федькович. Писанка	2
І. Калинець. Писанки	2
Я. Єлиів. Писанки	3
Бувальщина. Бабка Настя	3
У. Любич. На приходстві у Стриганця	4
М. Рідна. Був і такий Великдень	5
М. Богачевська. Історія і українська жінка	6
Український Музей	7
Д-р І. Сеньків. І. Франко у Відні	8
Х. Козак. Х. Р. Липецька	10
Л. Яцкевич. Життя господіні дому в 2000-ім році	11
Л. Б. Двадцять п'ять років співпраці	12
Вісті з Редакції. Лист М. Тарнавської	13
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович	14
Наша обкладинка	14
Калейдоскоп жіночого життя. С. Андрушків	15
С. Кузьменко. Відсвіт з білого світу	16
А. Совачева. Кризь пориви життя	18
Що читати? О. Назар почесною членкою	20
Вісті з Централі	21
СФУЖО.	22
Our Life	24
Наша вишивка. Дитяче вишиване вбрання. Т. Оніл	28
Наше харчування. Лист до редакції	30
Хроніка Округ. Округа Нью-Йорк	31
Нашим малцям	34
Посмертні згадки	36
Замість квітів	Обкл.

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Uiana Liubovych
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.

Редактор — Уляна Любич

Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець,

"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.

Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

На обкладинці: Писанка — "48 клинців" — Херсонщина

Cover illustration: The forty eight triangles from Cherson region.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation
335 Clifton Ave., Clifton, N.J. 07011

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова

Олександра Різник — заступниця голови

Люба Волинець — заступниця голови

Христина Навроцька — заступниця голови

Марія Томоруг — заступниця голови

Ірена Чайківська — протоколярна секретарка

Марія Савчак — кореспондентійна секретарка

Олександра Кіршак — касирка

Іванна Ратич — фінансова секретарка

Оля Гнатейко - вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Кіндрачук — організаційна

Дарія Маркус — культурно-освітня

Ірина Руснак — музейна — мистецька

Ірина Лончина — виховна

Теодозія Савицька — суспільної опіки

Ірина Качанівська — суспільної опіки стипендій

Олена Процюк — пресова

Марта Терлецька — зв'язки

Людза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова

Поля Книш — член

Надія Попель — член

Евгенія Новаківська — заступниця

Оксана Микитин — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Кашубинська — Огайо

М. Семків — Чикаго

Наталія Даниленко — Філадельфія

Лідія Гладка — Нью Джерзі

Лідія Колодчин — Дітройт

Оксана Щурова — Нью-Йорк

Іванна Мартинець — Північний Нью-Йорк

Марія Гіжа — Нова Англія

Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate

Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens

Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.

Gleroy, W9, Victoria

Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych

c/o N. 7 887 93 de Paris

26 rue de Tercy, Paris 18-2,

France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung

8 München 5, Rumfordstr. 21

У. КРАВЧЕНКО

В далеких обрях — блакит небес
зливається з блакитом плес...
Зазолотились лоташі посеред лоз...
В природі скрізь п'янісімо дзвонить:
Воскрес... Воскрес Христос...

— — — — —
Та темна ніч... ніч повна бур і гроз
добігла до кінця...
Заграви блиск освічує нам шлях...
Життя здвигає стяг...
Великий День! День Воскресіння!...

Нова Хата — травень 1937

ОКСАНА ЛЯТУРИНСЬКА

ВЕЛИКДЕНЬ

I.

Напучуй бруньку і стебло
і паростки нові пусти,
щоб все росло і все цвіло
в рясноті пишній і густій!

Як пнеться вспругою лоша
як бруньчаться сади й ліси,
Хай хорошіє і душа
й лице в онові і в красі!

Щедрот своїх не зменшуй ти!
Дай всьому, Дажбоже, пуття,
й дари водою освяти:
цей символ вічного життя —

яечко писане, райце,
і коровай наш, он який,
округлий, мов твоє лице,
й такий, такий же золотий!

II.

І там, і осьде на горбі
вогні, вогні, вогні, вогні.
Такі високі і ясні,
такі червоні, як рубін.

Ні, нк скупиться тут скарбій.
Горять вогні, горять вогні.
Палають борони й граблі,
столітні стовбури і пні.

— Ве, все, нечисте і старе,
все, все, призначене на злім,
нехай святий вогонь пожре
й залишить первні у золі! —

Ще в передранку голубім
стовпієш під багаттям ти.
І хтось крилатий у тобі
от поринає все: Лети!

Зі збірки "Княжа емаль"
"Слово"

З ПРАЗНИКОМ ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ

вітаємо

УПРАВУ СФУЖО І ВСІ ОБ'ЄДНАНІ В НІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЇХНІ
ПРОВОДИ ТА ЧЛЕНОК

УСІ ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКИХ ПРАЦЯ І ЗУСИЛЛЯ
МАЮТЬ СПІЛЬНУ З НАМИ МЕТУ: СВОБОДУ НАШОЇ
БАТЬКІВЩИНИ, ЇЇ РІСТ І ЩАСЛИВУ МАЙБУТНІСТЬ У "НАРОДІВ
ВОЛЬНИХ КОЛІ"

ЗЕМЛЯКІВ В УКРАЇНІ І ПОЗА НЕЮ, В ТЮРМАХ, ТАБОРАХ НА
ЗАСЛАННІ, ЗЕМЛЯКІВ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ, РОЗКИДАНИХ ПО
УСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЕМНОЇ КУЛІ, УПРАВИ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ, ЇХ
ЧЛЕНІВ ТА ВІЛЬНИХ ЧЛЕНОК СУА

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПИСАНКА — ЄВШАН ЗІЛЛЯ

Від Батьківщини ділять нас простори, океан, континенти. Тих, хто там родився ділить теж час. У пам'яті осталася вона країною молодости, щасливих, хоч, бувало, бурхливих та сповнених небезпек літ. В уяві тих, хто родився поза нею, це країна предків. Вона така, якою зуміли представити дітям чи внукам батьки, діди, або така, яку бачили очима туристів.

Може це туга за рідною країною або бажання зблизитися до неї, розбудила зацікавлення не тільки її виглядом, краєвидами, селами, містами. Хочеться знати її минуле, культуру, мистецтво, славних людей, борців за волю. Окреме поширене тепер зацікавлення викликають звичаї наших предків, особливо такі, які пов'язані зі святковими подіями як весілля, хрищення, Різдво, Великдень і інші.

В Україні хочуть обмежити українську окремішність до дешевого фолкльору: до танців на сценах, вишивки у будь-якому застосуванні, тощо. Пізнання, зглиблення народніх традицій, справжнього фолкльору, народнього мистецтва у чистій формі відсувається в тінь, особливо символічне, звичаєве значення його деяких виявів. Тим часом зростає зацікавлення старовинними обрядами, символами застосованими у творах мистецтва тощо. Бувало, що підозрілим була участь у відновлених святкуваннях таких, здавалося б, невинних як Івана Купала на Дніпрі. Що ж тоді говорити про інші свята. В умовинах обмеженої свободи, а то й неволі по тюрмах, таборах та на засланні кожне зацікавлення вишивкою, писанкою, мистецькими творами, які носять печать української духовности це прояв туги за Батьківщиною, намір наблизитися до неї.

Подібне явище зустрічаємо і тут. Старші а тепер і, молоді вивчають властиві українцям звичаї, прагнуть застосувати їх у своїх святкових обрядах, а теж пояснювати їх не-українцям. При тому зглиблюють значення, символи, функцію різних предметів чи обрядів. Такою стала тепер наша писанка. Не тільки сама техніка писання, але історія писанки, її роля, значення символів — це окрема ділянка знання і тема показів. Відкриваються при тому неznані досі незвичайні, поетичні, а теж сповнені філософського змісту пояснення. Таке ж діється з гаївками, яких історію, походження досліджують і вивчають.

Все це має значення не тільки для нас, поселених поза Україною,

Докінчення на ст. 19

"Сакви" — Харківщина

"Огірочки" — Київщина

"Круторози" — Одещина

ПИСАНКИ

(Народне повір'я)

... А Божая мати,
Та бідна, нещаслива мати
За Русалимом, в крайній хаті
Сидить собі коло печи,
Восчик крає, в череп мече,
І в новенькім черепочку
Топить його на жарочку.
І восчину натопила,
І золоту кисточку купила,
І покладків свіженьких, біленьких узяла,
Воском уписала,
Ще й намалювала,
Відтак в кошелик поскладала,
Та й до Пилата поспішала,
За Пилатом навколішки ходила,
Писаночки носила. ...

Уривок
ОСИП ЮРІЙ ФЕДЬКОВИЧ

ПИСАНКА

Виводить мама дивним писачком
По білому яйці воскові взори.
Мандрує писанка по мисочках
Із цибулиним золотим узваром,
З настоями на травах і корі,
На веснянім і на осіннім зіллі —
І писанка оранжево горить
У філіграннім сплеті ліній.
То вже вона як дивовижний світ,
То вже дзвенить, як згусток сонця,
Буяють буйно квіти у росі,
Олені бродять в березневім сонці.
І стилізовані сплітаються сади
У маєві густих обрамлень,
Мереживом найтоншим мерехтить
Геометричний космацький орнамент.
... І я поплив у світ дитячих мрій,
На білі колискові оболоні:
Котились писанками із гори
Ясні сонця у мамині долоні.

ІГОР КАЛИНЕЦЬ

ПИСАНКИ

На сорок клинців ласкавого тепла
ділиться сонце весняне.
Безконечно в'ється
подих лагідного вітру.
"Ружі" і зорі
зачепилися за дерева.
Олені принесли
трави зелені.
Білі коні іржать
барвінкову гагілку.
Грабельки скородять
грядки небесні.
Рушничками стелиться
крута доріжка.
По саду ходить
вербове колесо паски.
Рясно розцвітає
писанками квітень.
Дзвоном великоднім
дзвонить Воскресення.

Я. Еліїв

"Сонечко" — Західне Поділля

"Ластівчині хвостики" — Херсонщина

Членам Редакційної Колегії, співробітникам, передплатникам,
читачам, прихильникам і критикам, Веселих Свят Христового
Воскресіння

Бажає
Редакція і Адміністрація "Нашого Життя"

Бувальщина

"Вітряк" — Покуття

Бабка Настя рельцем з воском розводить писанки і приговорує:

тут кругленьке — листочок
а то доріжка до сонечка;
се колечко для дівки Параски,
на добре дівування;
гездечки Калині
на ростіння;
а генди ціпочка
малій Василині;
Сей бік Петрові, Іванові, Грицеві,
на добрі ласки!
А он ся в куті,
для неня і мами при купі.
Бабці кладу в куті
як сироті
І так всім буде одне.

І. Л. зі Стецьєви б. Снятина, коли була маленькою дівчинкою й гралася побіч бабки Насті, мимоволі ловила її приказки, а тепер переповіла нам так, як запам'ятала, місцевою говіркою.

Писанки на ст. 2: "сакви", "крутороги" і "огірочки" рисувала Ю. Пастухів

НА ПРИХОДСТВІ У СТРИГАНЦЯХ

(Уривок)

Софрону-Левицькому присвячую

Посеред рівнини гора — горб, ніби зумисне висипаний для цього, щоби на його узбіччі поставити церкву, дзвіницю, а навколо дерева — кладовище.

Від церкви недалеко, каменем докинеш, крутою дорогою вгору приходство. Подвір'я з господарськими будинками відділене парканом від городу. Мешкальний будинок — приходство поміж городом і двором. Лицем-верандою та вікнами-очима вниз в бік села, що простягнулося у підніжжі горба. А там поля і поля, перерізані дорогою, що веде аж за обрій. Чи справді чи це тільки у моїй уяві на дорозі бачу курявухмарку, що проводить, слідує за бричкою чи возом. Увечері вона рожевіє від заходу сонця. Їдуть гості до Стриганець.

Перед хатою город, кльомби із квітами, кілька дерев. Город на узбіччі переходить у сливовий сад.

Який далекий вид! Ген праворуч можна бачити при добрій погоді срібну стрічку Дністра. Туди молодь їздить купатися. А там десь за Дністром Тростянці де парохом другий о. Левицький, брат діда Софрона. Але цього села вже не видно. Близько зліва село Рошнів, це десь далі Побережжя.

Дім марно звернений лицем в бік села і дороги, якою приїжджають гості. Бо мешканці цього дому живуть із селом та для нього і раді гостям, ще з'їжджаються і зблизка та здалека.

Одного дня і мене привезла бричка із залізничної станції Єзупіль до Стриганець. Було це перед Великоднем. У моїй пам'яті цей Великдень був першим, а, може, і самотнім таким Великоднем який я не тільки "обходила", але пережила. Піст був правдивим постом і мав смак і запах квашеної капусти із олією, печеної картоплі та оселедця. Великий Тиждень був справді Великим.

Темного вечера серед зливною весняною дощу йшли ми у напрямі тьмяного світла церковних вікон. Із села тіні валкою прямували до ясного прямокутника відчинених церковних дверей. Люди йшли мовчки або розмовляючи тихо, тільки дощ шумів та хлюпало болото під ногами. У церкві мерехтіли свічки, снувалося кадило, а його запах мішався із духом мокрої одежі, розтопленого воску та кіптявих свічок.

Ми входимо через захристію, наше місце за престолом. Не знаю чи не зводить мене пам'ять чи дійсно так було, а, може, домалювала це уява, але на задній стіні престолу на потемнілому від літ малюнку у куті шкірив до мене зуби чорт. Він притягав мій зір, немов би справді грозив моїй грішній душі. Крізь бічні двері іконостасу можна бачити вірних, чути шерех ніг тих, що сходяться на Страсті.

Тоді я теж вперше побачила діда Софрона у

ризах і почула його спів. Для мене вже ніколи ніякий священик не був такий гарний, достойний і ніхто не співав так як він. Уже тепер після десятків літ трохи нагадав мені діда Софрона його внук о. Роман. Але мені тоді було 12 літ і я вся і моє серце були відкриті для захватів. Кожний наступний Страстний Четвер був уже тільки відбиткою, далеким відлунням цієї страстної відправи і цих 12 евангелій, які з чуттям, драматично співав своїм звучним голосом дідь Софрон.

Серед дощу і темряви верталися ми додому, але я цього всього не бачила переповнена по вінця пережитими враженнями. Урочисті слова 12-ти евангелій, напів, голос діда Софрона, його висока постать у ризах все це йшло за мною, переповнювало мене, і мені шкода було засинати, хотілося якось задержати пережите. Але 12-літнім не загрожує безсоння.

Воскресну Утреню ми у Львові слухали в суботу увечері у св. Юра. Але тут ми йшли опівночі, цим разом при світлі місяця. Замість дзвінків, стукотіли дерев'яні калаталки; все притишене, але повне очікування. Дідь Софрон високий, гарний і достойний у поході кругом церкви. Спів ніби назріває до очікуваного. Врешті тричі хрестом до замкнених дверей, урочисте Христос Воскрес і дзвони! Христос Воскрес!

Дзвони! Дзвони дзвонили весь день, а коли на хвилину змовкали чути було інші дзвони, що неслися весняним повітрям із других сіл. По-правді, то дідь Софрон не дуже то хвалив собі ті дзвони, які усю неділю наповняли усі кутки і закутки і перед ними не було де сховатися, схоронитися. Але мені вони ніяк не перешкождали. Хати я не трималася. Мене тягнуло перед церкву до гаївок. Співали їх дівчата примітивними мелодіями із старовинними словами. Головне, що знайшлася дівчина, яка мене втягнула до гурту, хоч я не вміла ні співати цих пісень ані виводити гаївок.

В хаті тимчасом стіл угинався від "сиру, масла, яєць і прочих снідів". Усе прибране барвінком і першими весняними квітами. Ну і після врочистого сніданку гості, гості, а тоді стриганецькі їхали до сусідів.

Невеличка, холодна, бо від півночі, кімната із каналом покритою чорною цератою, та куфрами із зимовою одежею, бундами, кожухами, служила за комору і туди складали напечені баби, шинки, ковбаси, торти. Там довго ще після Великодня пахло Великоднем, а після Різдва - Різдвом. А для мене вікно цієї кімнати було скорочений виходом на поля та у гай поза приходством.

Це було моє перше гостювання у Стриганцях.

БУВ І ТАКИЙ ВЕЛИКДЕНЬ...

Рік 1944. У напруженні і вичікуванні просуваються у Львові дні. У місяці березні переїжджаємо до Криниці. Тут ще глибока зима, а там дерева вже у квітті.

Спершу замешкуємо у парафіяльному домі в Криниці-селі, а згодом Український Комітет розміщує нас по покинутих приватних домах.

Мені припадає невеличка кімната у старій віллі "Quo vadis" в Криниці-місті. Єдине віконце напроти цвинтаря.

Дні проходять невітшно... А як там у НАС?

І якось непомітно з'явивсь Великдень. Стою у юрбі людей у саду біля невеличкої української каплиці в Криниці-місті. Тільки деякі слова Служби Божої долітають до нас... і ще спів нашвидку зібраного хору. ... Останні слова "Отче наш", що так прегарно звучать у м'якому баритоні п. Р. Л... За кілька хвилин стаємо навколішки. "Со страхом Божим і со вірою..."

А думка вже летить у рідне село. Світає. Ескраво освітлена церква на горбі, височіє над селом, а воно внизу притулилось у видолінах між пагорбками, ніби під її захистом... З церкви виходить процесія з плащеницею, горять свічки у сотнях рук... і спів такий простий, такий щирий, такий свій і такий ... далекий... Густо дзвонять дзвони... ХРИСТОС ВОСКРЕС!...

На плечі чую руку голови Українського Комітету: "По Службі зайдіть на хвилинку до бюро. Сьогодні в нас персонал дуже обмежений, може вночі приїхали нові біженці. Треба допомогти їм".

ДІЙСНІСТЬ!

В кутку під сосною бачу Наталку, з якою колись мешкала у Львові. Стоїть з двома малими хлопчиками і своїм сильним альтом співає воскресну пісню.. а сльози так і кануть по обличчі.

Підходжу до неї. "Наталка!" Кидається мені на груди і захлинається від плачу.

"Знаєш, знаєш, дістала вістку, що мого чоловіка розстріляли большевики. Я не хотіла їхати сама, але він казав: "Ідь з дітьми, поки ще немає метушні, а я в останній хвилині доскочу... Що ж я тепер зроблю сама з тими малими дітьми..."

І що ж їй сказати??

* * *

На головній вулиці підходить до мене молоденька жінка з немовлям на руках.

"Будь ласка, скажіть, буде тут у вас лікар? Дитина захворіла в дорозі, дуже хвора" — і відслонила обличчя дитини, розжарене гарячкою і вкрите висипкою.

Лікар в Криниці є, але де його шукати сьогодні. Розглядаю за знайомими. Нараз бачу Дарку.

Підходжу до неї і розказую в чому річ. А Дарка: "Хай іде за мною, а я постараюсь віднайти д-ра Б."

* * *

Недалеко входу до будинку Українського Комітету на клунку сидить Валя з малим хлопчиком. Знаю її зі Львова з минулого року. "А можна дістати тут кусок хліба? Не для себе прошу, а для свого Віті. Довгенько бо їхали, дуже поспішали, нічого було взяти..." "Ходіть за мною".

В їдальні кажу їм задержатись, а сама виходжу до кухні. Голова Комітету виносить з комори велику миску з харчами. "О, як добре, що ви зайшли. Кухарка не з'явилась сьогодні до праці, і є тільки ця мала дівчина, що скроче картоплю. Самому прийдеться варити, люди прийдуть обідати".

"А ви, пане Голово, прошу, займіться тією жінкою з дитиною, що в їдальні. Вони голодні".

Надягаю фартух.

* * *

Було вже добре сполудня, коли, упоравшись у Комітеті, я вийшла на вулицю. Почуваючи втому, присіла на лавці у невеличкому парку, що простягнувся здовж вулиці. Ясно світило сонце на безхмарному небі і довкруги цвіла весна. Яка краса!

Вулицею йде зі своєю донею кузина Марія. Обличчя в неї якесь напружене, суворе. Побачила мене.

"Христос Воскрес" (і заки я вспіла відповісти), а Левко в УПА, Славко в Дивізії. Чи побачу їх ще коли? Так, знаєш, журюся, що не можу, знайти собі місця. Так журюся... Обличчя в неї неначе скам'яніло, затиснулись зуби, задрижали уста..., а зір завис у повітрі... Ну, що ж, — ніби вистогнала — Бог дав синів, може й взяти..." Стояла горда у своєму безмежному горі УКРАЇНСЬКА ЖІНКА, УКРАЇНСЬКА МАТИ... І слова співчуття зів'яли на моїх устах...

* * *

Я повертаюсь до своєї кімнати.

Великдень це? А чи може ще один день "на скитанні"??

Лягла на лежанку, щоб відпочити, коли відізувались сирени. По небі зі сходу просувалась ескадра літаків. Сріблом виблискував до сонця метал. Летіли поволі, ваговито. А сирени режуть... режуть... Я схопилась з лежанки, але куди втікати, де схватись? Підвалу немає, а старий будинок вже дрижить.

На високому дерев'яному хресті, що проти вікна сіла чорна ворона. Спершу повернула голову в бік літаків і слідувала за ними, але за кілька хвилин спрямувала її у моє вікно і... закричала, раз і другий. Ах, як же ж вона довго кричала!...

"Quo vadis" український "скитальче"?? Кудю простелиться шлях твого життя??

ІСТОРІЯ І УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ

Докінчення

У спектрі політичних таборів українського життя, Союз Українок був ліберальною поміркованою організацією. Роля Мілени Рудницької, довголітньої голови Союзу та однієї з чільних постатей УНДО, відзеркалює політику Союзу Укранок

Перед тим Кобринська, а згодом Дарка Шухевич Старосольська, пробували вмістити фемінізм та зорганізоване жіноцтво — хоч як мале було його число — в суспільно прогресивне русло українського політичного життя. Українські соціалісти та народовці в теорії визнавали права жінок. В практиці однак, досить тяжко було їм працювати як рівня з рівнею з панями чи панночками. В доктринарний спосіб Павлик чи Ганкевич признавали товаришку в упослідженій селянці чи перепрацьованій робітниці. Її треба було визволити з неволі силою таки наших власних прогресивних мужчин. Вона не загрожувала їхньому мужьському еґо та вдячно приймала поміч, вказівки та поради. Але змагання на право доступу до шкіл, чи право голосування це витрибеньки пань і не на часі. Легше було признати діяльність польок, хоч в Галичині, особливо в намаганнях здобути права державної середньої та вищої освіти, активність польок була слабша та прийшла після діяльності українок в цьому відношенні. Припускаю, що нашим мужчинам була потрібна підвладна жінка, щоб підсилити власне упосліджене "я". Особисті відносини не сприяли вміщенню феміністичних організацій в рамки прогресивних партій. Були, в додатку, важливі ідеологічні розходження — соціалісти признавали права жінки робітничих клас на рівну працю легітимним змаганням соціалістів, але фемінізм яко такий вважали за притаманний середній чи навіть вищій класі. Та найважливішим фактом, котрий виходив поза рамки жіночого питання, було створення Української Рад. Республіки та політика СССР. Припинення українізації, голод та терор над селянством, зріст тиранії сталінізму кинули темну пляму на цілий т. зв. прогресивно-політичний табір. Соціалізм, справедливо чи ні, ототожнювано з тиранією сталінізму. Отже практичний вплив соціалістичних партій в Галичині був обмежений.

Головним чинником поміркованости Союзу Українок була реальна оцінка можливостей праці. Ще Кобринська підкреслювала ключеву ролю жінок інтелігенції чи священничої верстви у поширенні нових ідей та форм суспільної чи економічної праці. СУ також став на позиції реальної можливості праці. Ситуація в Галичині, особливо на селах, була погана. — Як можна найкраще поліпшити її, маючи до розпорядження обмежені можливості та ворожість уряду?

Відповідаючи на це питання СУ виступив проти всілякого радикалізму та проти драматичних жестів. Жінки лівих та правих політичних напрямків не брали участі у починах зорганізованого жіноцтва.

Конкретний вклад СУ в українське громадське життя багатогранний.

До певної міри СУ виконував функції міністерства суспільної опіки та господарства, особливо тому, що польський уряд не присвячував ані уваги, ані потрібних фондів українському селу. Чи не головний труд СУ ішов на піднесення рівня життя та свідомости української селянки. Організаційна діяльність та жіноча преса по селах ширили практично засади раціональної господарки, гігієни, поширювали потребу економічної диверсифікації та практичної потреби кооперативної організації сільських господарств. Практичними порадами як зужити всі можливі ресурси села на поліпшення щоденного життя селянина — харчу, одягу, житла — приготувлялось жінок села до праці на так званій народній ниві та до заробіткового життя у місті. Це була дуже практична діяльність. Курси шиття та варення, проведені власними коштами та українською мовою, давали знання селянкам, яке допомагало їм фінансово. Заразом спільна діяльність витворювала та зміцнювала почуття національної солідарности і власної гідности. СУ отже допоміг у остаточному національному усвідомленні та економічній організації села. Він допоміг у цілковитому втягненні українського селянства у політичну активність українців.

СУ також вдіграв ролю у овітній діяльності села, у поширенні дитячих садків, де практично ставились підстави освіти, у творенні бібліотек по селах, в поширенні преси, книжок. Призвичаючи селянку до зорганізованої діяльности поза хатою, СУ спричинився до поширення суспільної діяльности взагалі та збільшив ряди української ітелігенції. Заразом, СУ спричинився до посилення процесів суспільної рухливости.

СУ спопуляризував особисті осяги жінок. Тут не можна не згадати фабрик та кооператив створених жінками ще в перших роках століття, як от кооперативу "Труд" чи фабрику Глинської. Завдяки жінкам, особливо тим згрупованим довкруги "Нашої Хати" та кооперативи "Українське Народне Мистецтво", народне мистецтво вийшло з села та стало популярним, відомим та економічно видайним. Це дало жінкам можливість ще одного форуму економічної діяльности і ще один засіб активно втягнути село у господарку краю. Щобільше, застосування народнього мистецтва в містах посилюло почуття національної самобутности українців і допомогло в задержанні міжкласової солідарности.

Популяризуючи успіхи жінок в індустрії, промислі, науці та професіях, СУ ставав свого роду гальванізатором життя. Своєю участю на міжнародніх форумах жінки спричинились до популяризації української справи.

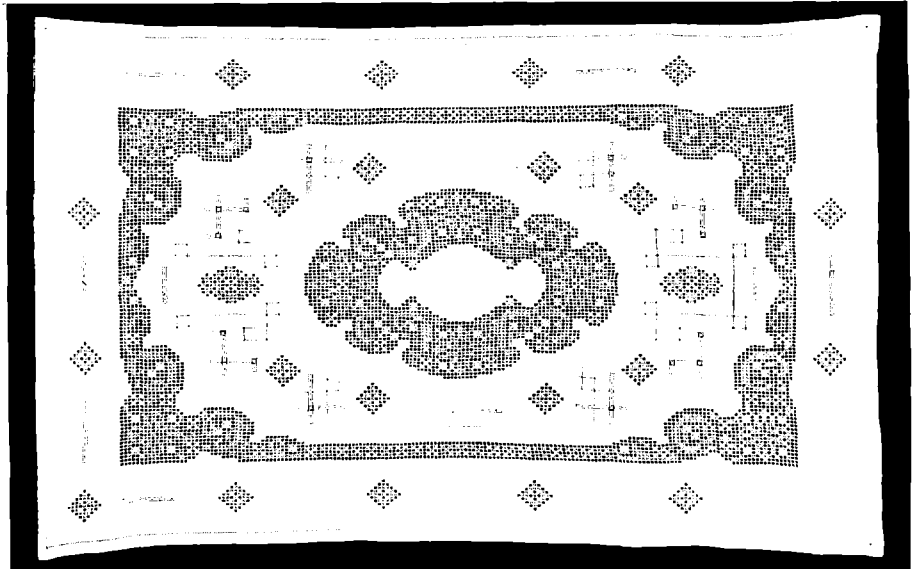
Зорганізоване українське жіноцтво західних

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

Прозора серветка з пластики прикрашена зображенням фрагменту української вишивки (мережка). Фрагмент вишивки, виконаний шовкодруком, взятий із скатерти з небіленого полотна, що її вишив у 1920-х роках колишній військовий Української Армії, інтернований у Польщі. Узір вишивки характерний для центральної України. Скатерть належить до основної колекції Українського Музею
Ціна 9.75 дол. одна

ПОЖЕРТВИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

по 1000.00 дол. — 30-ий Відділ СУА, 31-ий Відділ СУА.

39.35 дол. — Таня і д-р Богдан Осадци, Брекслі, Огайо.

по 25.00 дол. — 48-ий Відділ СУА, д-р Софія Сивак, Доставка церковного виряду візантійського обряду, Філядельфія. Теодозія Брикович, Філядельфія, Пенн.

20.00 дол. — Володимира Тарашук, Міннеаполіс, Мінн.

по 10.00 дол. — Софія Дмитренко, Міннеаполіс, Мінн., Ольга Смулка, Міннеаполіс, Мінн. Арка і д-р Константин Перейма, Троя, Огайо, Антонія Возняк, Бруклін, Н. Й.

5.00 дол. — Зиновій Кіт, Філядельфія, Пенн.

по 3.00 дол. — Роман Швед, Філядельфія, Пенн.

Щиро дякую Дарія Байко адміністратор

земель України досягнуло, до вибуху Другої Світової Війни, три важливі здобутки. Для багатьох жінок український фемінізм допоміг у прийнятті модерних явищ життя та свідогляду, який виходив поза будьякі рамки села, плебанії-приходства чи міського загумінку. В додатку він заактивізував жінок у суспільній праці краю. Тим то кількість свідомих та активних патріотів українців подвоїлась. Жінка стала свідомим та повновартісним членом своєї спільноти. За рівень, досягнення і недомагання цієї спільноти вона тепер співвідповідальна. Навіть якби, словами Теліги, "не гнів, а ніжність наша вічна сила", то все ж таки сила, яку треба або вживати відповідально самому, або відповісти перед історією за те, що ми дозволили іншим цю силу надуживати або через

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

64-ий Відділ СУА:, Нью Йорк — 8 томів Енциклопедії Українознавства (2)

Марія Ржепецька, Нью Йорк, Н. Й. — 2 фоти і сорочка з Космача 1930 р.

Марія Заклинська, Нью Йорк, Н. Й. — дзьобенка і запаска.

Іван Настюк, Нью Джерзі, — очіпок.

Мирослава Савчак, Асторія, Н. Й. 3 вишиті серветки.

Дуже дякую

Марія Шуст — директор.

неужиток змарнувати.

В цьому останньому абзаці лежить остання прихована ціль цієї статті. Українські жіночі товариства у різних країнах поселення далі виконують свої громадські обов'язки та часто перебирають додаткові функції. Це корисна та важлива праця. Та, забігаючи вперед, з точки зору нашого улюбленого "будучого історика наших днів" треба задуматись над тим чи зорганізоване жіноцтво свідоме своєї співвідповідальності за наші громадські прояви? І чи воно відповідає вимогам жінок, як жінок?

На ці питання можуть відповісти жінки згуртовані в жіночих організаціях — українських та не-українських. Чи буде різниця у відповідях?

ІВАН ФРАНКО У ВІДНІ

У вересні 1892 року прибув Франко до Відня, щоб на віденському університеті докінчити свої славистичні студії і досягнути науковий ступінь доктора. Це віддавна було його глибоким бажанням. У Відні замешкав Франко в центрі міста поблизу університету на Віплінґер вулиці 26, де винайняв кімнату на 4 поверсі. Франкові було тоді 36 років, він був уже відомим письменником, публіцистом і громадським діячем.

Як студент віденського університету студіював Франко славистику у славнозвісного проф. Ватрослава Ягіча (1838-1923), крім того ходив ще на виклади з історії середньовіччя проф. Мільбахера і з географії проф. Павлічке. З проф. Ягічем був Франко від 1890 року добре знайомий. Тут треба згадати, що Франко був у Галичині політично підозрілою особою, його переслідувала місцева жандармерія за його політичну діяльність і вільнодумні погляди. Він 3 рази був арештований (1877, 1880 і 1889), сидів у в'язниці, найдовше від 12 червня 1877 до 5 березня 1878. Віденська поліція була напевно добре про Франка поінформована, але незважаючи на це не робила йому жадних труднощів так, що він міг тут користатися повною свободою.

На віденському університеті пробув Франко лише один зимовий семестер, бо 7 семестрів мав він вже за собою на університеті у Львові (клясична філологія, українська мова і література, психологія, антропологія і економія). Один семестер пробув Франко ще на університеті у Чернівцях, де слухав викладів з української літератури у проф. Степана Смалья-Стоцького (1859-1938) і Еміля Калужняцького. Під час своїх студій у Відні приготував Франко 2 реферати і виголосив їх в семінарі проф. Ягіча по-німецьки: один про старохристиянську повість "Варлаам і Йосафат", а другий про "Легенди про Мохаммеда у слов'ян". Проф. Ягіч дуже добре оцінив реферати Франка в письмі до міністерства освіти у Відні, підкреслив Франкову наукову здібність і запропонував признати йому стипендію, яку Франко дійсно одержав у висоті 30 гульденів.¹

Крім ходження на виклади працював Франко інтенсивно над своєю докторською дисертацією на тему: "Про Варлаама й Йосафата та параболу про однорога" (Über Barlaam und Josaphat und die Einhornparabel). Оригінал цієї дисертації переховується досі у Києві (Спадщина Франка). В українському перекладі появилася вона у Львові 1897 році в Записках НТШ і окремою книжкою.²

Проф. Ягіч і його співдоповідач проф. К. Іречек прийняли дисертацію Франка, як основу до докторських іспитів. Дня 17 травня 1893 р. вніс Франко прохання до професорської колегії університету у Відні допустити його до рігоровозум т. зн. до усного докторського іспиту. До прохання долучив Франко ще такі документи:

Портрет Івана Франка

1. Власноручно написаний життєпис по-німецьки (Curriculum vitae),
2. Матуральне свідоцтво дрогобицької гімназії від 26 червня 1875,
3. Посвідки про відбуті студії на інших університетах,
4. Індекс віденського університету,
5. Наукову працю: "Роман про Варлаама і Йосафата" і поміщену там параболу про однорога ("Людина в криниці") та про її слов'янську обрібку. Тут долучив Франко ще три інші свої праці (про Вишенського і інші).

Франкове подання зі згаданими додатками переховується досі в архівах віденського університету, і тут можна їх оглянути під сигнатурою PN 778. Професор віденського університету д-р Гінтер Витшенс описав і перший раз опублікував ці документи в Віденському славистичному річнику. Проф. Витшенс назвав власноручно написаний життєпис Франка: "Найцінніший кусок серед віденської франкіяни великого українця" (Günther Wytzens: "Das kostbarste Stück unter den Wiener Frankiana des grossen Ukrainers").³

Дня 19 травня і 28 червня 1893 року був Франко допущений до устних докторських іспитів (рігорозум), які здав з відзначенням, а 1 липня 1893 одержав Франко диплом доктора філософічних наук віденського університету.

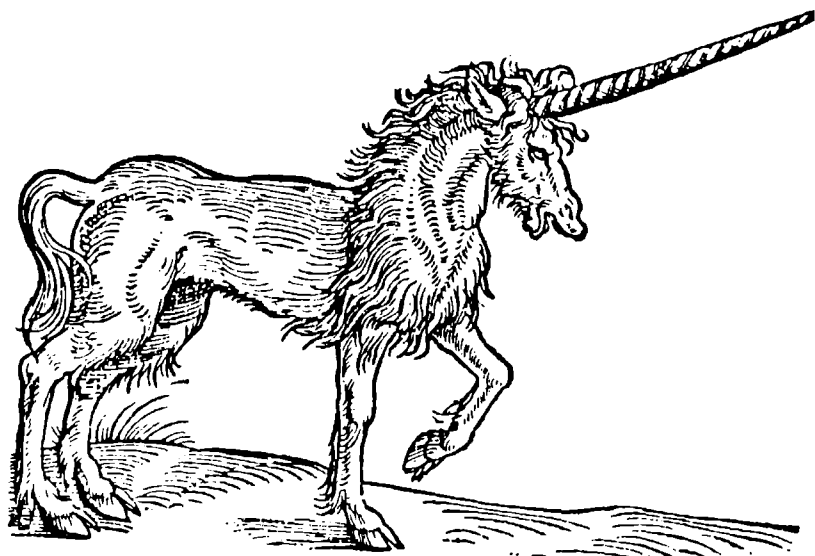
ПОВІСТЬ "ВАРЛААМ І ЙОСАФАТ" ТА ЇЇ ПАРАБОЛЯ ПРО ОДНОРОГА

Легендарна повість про індійського царевича Йосафата і його навернення на християнство завдяки заходам пустельника Варлаама є індійського походження. В її основу лягли легенди про царевича Будду, який за намовою мандрівного аскета резигнує з корони і принад життя, щоби стати Божим проповідником. Легенди ці були поширені серед усіх орієнтальних народів. Автором християнської перерібки буддистських легенд на грецьку мову мав бути св. Іван Дамаскин (8 вік по н. Х.) Повість про Варлаама й Йосафата поширилася в багатьох латинських і французьких перекладах по всій Західній Європі і відіграла важливу роль у світовій літературі. Почавши від 11 віку була вона поширена в болгарських і київських перекладах на Україні і цілій Східній Європі. На Україні була вона дуже популярна і мала вплив на розвій барокової української літератури.⁴

Тісно з легендарним романом про Варлаама і Йосафата є пов'язані оповідання (параболі) різного змісту, які мають свою окрему історію. Щоби спонукати царевича до переходу на Христову віру, оповідає йому християнський аскет Варлаам 10 парабол, в яких зображує непостійність і безвартісність принад і розкошів цього світу. Серед цих оповідань стала найбільш популярною серед усіх європейських народів параболля про людину в криниці або про дерево життя. В ній Варлаам зображує людину, яка в постійній погоні за розкошами життя не помічає, що на неї чигає смерть в постаті дикого однорога (monoceros, unicornis, Einhorn-одноріг).

Зі страху перед однорогом скаче людина в провалля, зване в народніх переказах криницею, звідси назва параболі "людина в криниці". Але тут чигає на неї жадливий дракон. З розпуки ловиться людина за галузки куща, який росте на стіні провалля. На галузках куща помічає людина гніздо бджіл з медом, починає жадібно лизати мед і знов не помічає, що коріння куща гризуть біла і чорна миші. В багатьох образах виступають постаті інших звірят, які підгризають постійно дерево життя: пси, лисиці, чорне і біле порося або потвори (василіски). Куш в проваллі це символ людського життя, а миші або інші тварини це дні і ночі, які скорочують без перерви життя, мед символізує принади цього світу, а одноріг — смерть, її зображувано теж як стрільця з луком, який їде на однорозі.⁵

Мотив білої і чорної миші був дуже популярний і поширений як декорація різних посудин на Україні. Проф. Володимир Залозецький знайшов серед буковинських гуцулів черепа'яну тарілку, якої знімок і опис помістив в річнику берлінського етно-

Одноріг. Відбитка з Конрада Геснера: *Історія тварин* (Conrad Gessner, *Historia animalium*. Zurich 1551/58).

графічного музею. Замість мишей є зображені на тарілці два леви (барва зелено-жовта, а чорного лева зображено чорно-брунатною барвою). Залозецький пояснює так генезу цієї тарілки: Наші селяни в давнині дуже суворо і часто постили. Вони уживали два роди посудини: одну лише для скромної поживи (м'ясо, тваринний товщ і молочні продукти), а другу лише для пісної поживи під час посту (гов'я). Нпр. конопляну олію, яка була пісною поживою, не вільно було держати в бордюху з козячої шкіри, щоби він не стикався з тваринною (скромною) шкірою. "Скромні" і "пісні" миски і тарілки відрізняли мешканці гір при допомозі відповідних малюнків. Образ дерева життя, якого квіття з'дають дикі леви, на тарілках був пересторогою і закликом не забувати пости і смерть (мemento mori).⁶

Феноменальну роль в житті багатьох народів відіграв одноріг. Була це казково-мітична тварина в постаті цапа або коня з одним шпичастим рогом посередині чола, якої не було і нема, а яка живе досі лише в людській фантазії. Одноріг був найбільш поширеною символічною твариною у всіх культурах світу. Мотив однорога є теж індійського походження. Він мав бути сином аскета і газелі, доньки богів, з одним рогом на чолі. Як наш Перун, розпоряджав він дощем. Ріг газелі обожали індійці, китайці і японці як фаллічний символ плодючости в поборюванні бездітности і посухи в природі.

Завдяки старохристиянським збіркам про тваринну символіку з 2-го віку по Христі (грецький і латинський фізіологус) та іншим переказам і джерелам поширився культ однорога серед всіх народів Європи, де, відповідно до традицій, ставав символом зла (смерти) або добра. Серед вальдензів і богомолів був одноріг втіленням смерти і чорта з одним рогом. Серед народів Західньої Європи став одноріг "найчотливішою твариною" (animus castissimus). Йому приписувано надзвичайну дику

Продовження на стор. 20

Інтерв'ю

ХРИСТИНА РОМАНА ЛИПЕЦЬКА

Х. К. Коли почалося Ваше зацікавлення співом:**Х. Л.** Думаю, що любов до музики я одідичила по моїх предках, по моїй мамі. В моїй родині плекались музичні традиції, були добрі піяністи та оперові співаки. Близьким приятелем і частим гостем нашого дому був композитор Денис Січинський.**Х. К.** Коли і де ви вчилися?**Х. Л.** Співати любила я вже малою дівчинкою в таборовому садочку в Німеччині. Пригадую собі, що виступаючи на сцені завжди діставала "соля". Коли я мала 15 років учитель музики в німецькій середній дівочій школі, до якої я ходила, заохочували мене взятися до музики серйозніше, головню до співу. Тоді брала я лекції фортепіяна в професора Зиновія Лиська в Мюнхені. Евдокія Лисько, дружина професора, колишня солістка хору Кошиця, також заохочувала мене школити голос.

За посередництвом професора Лиська почала я вчитися, маючи 17 років, в "Handel" Консерваторії в Мюнхені. Виїзд до США перервав мої мрії про будьяку співацьку кар'єру. Треба було думати як матеріально забезпечити собі життя. З приїздом до Дітройту мене дальше тягнуло до співу, і я співала в ансамблі бандуристок і в хорі "Трембіта". Тоді відчула я, що співаю неправильно, добре не викінчую музичних фраз, а також бракувало мені віддиху. Через надмірне форсування голосових струн я часто захрипала. Бажання навчитися правильно співати не давало мені спокою, і я знову почала брати лекції співу, спершу у Вероніки Максимович, а потім в італійки Аврелії Перальти Розетті і тут почалася моя мольна праця над вишколенням голосу. Тоді ще важко було передбачити, який буде результат моєї праці, бо інтенсивну працю над своїм голосом почала я досить пізно. Та пані Розетті заохочувала мене до дальшої праці, запевняючи, що такий голосовий матеріал, як мій, не часто стрічається. Казала мені, що в мене майже три повні октави: низьке "Е" до високого "С" і тут була проблема відповідно окреслити рід мого голосу. Пані Розетті уважала, що при поважній праці вироблю собі голос на драматичне меццо-сопрано.

Остаточню характер мого голосу можна кваліфікувати тепер — як ліричний.

Х. К. Які були Ваші перші публічні виступи?**Х. Л.** По чотирьох роках навчання моя учителька Розетті вирішила, що я можу зарепрезентувати свій голос на сцені. Перший мій виступ, чи радше самостійний концерт, відбувся в грудні 1969 року в Дітройті з поважним успіхом. Все таки я дальше продовжувала вчитися у Марілен Катлов, колишньої

*Співачка Христина Романа Липецька
Singer Christina Romana Lypecka.*

солістки Метрополітальної Опері в Нью-Йорку, та у професора Авері Кру, в якого я й досі беру лекції. В міжчасі я їздила до Ан Арбор до оперного корепетитора Джозефа Блятя для вивчення оперових ролей. Крім того, брала участь у музичному семінарі Бориса Гольдовського, де вивчала драму. Ставала я теж до конкурсу співаків у Дітройті і Клівеленді і була фіналісткою у Метрополітальній Опері Нью-Йорку. Дебютувала в Мічигенській Оперній Компанії в опері "Medium" Gian Carlo Meno. Сім сезонів підряд виступала з Дітройтською Концертною оркестрою, Воренською симфонічною оркестрою, та іншими льокальними оркестрами. Виступала теж на телевізії.

Х. К. Як приймала Ваші виступи преса?**Х. Л.** Відгуки про мої виступи були дуже позитивні. Цього року я випустила свою першу платівку. Це європейські оперові арії награні з Воренською Симфонічною Оркестрою та українські клясичні пісні з акомпаніаментом скрипки, фортепіяно, чельо та флейти. Бернард Кац та пані Марія Лончина Лісовська, з якою я тісно музично співпрацюю,
Докінчення на стор. 17

Ми бажаємо собі кожного року щастя, здоров'я та сповнення усіх наших мрій, хоч не дуже віримо, що ті бажання сповняться, в цьому, чи в наступних роках. Це тому, що життя навчило нас бути песимістами. Зате, майже всі футурологи є оптимістами. Вони передбачають, що в найближчій майбутності, а конкретно, в 2,000-ім році людство зліквідує всі свої кризи, всі війни й всі недуги. Люди житимуть в часах небувалого поступу техніки та науки, які докорінно змінять рівень, комфорт та добробут нашого щоденного життя. Одним словом людина буде жити немов у фантастичній казці. А, якщо йде про жінок, то вони доб'ються повністю усіх своїх прав. Але найважливіше те, що завдяки новим технічним винаходам, праця господині дому стане справжньою приємністю.

Хоч, як важко в те повірити, але майже всі наші дощогочасні технічні улагодження стануть за 20 літ музейними експонатами.

Рік 2,000 відтяжить господиню дому, якщо така інституція буде ще дійсною, не тільки у фізичній, але й в умовій праці. Йдеться про те, що дощогочасні наші улагодження виконують усі завдання, за винятком одного — вирішування.

Зусилля винахідників та всіх технічних спеціалістів ідуть у тому напрямі, щоб устаткувати нові технічні улагодження електронним мозком. Такі електронні мозки стоять уже сьогодні до послуг великого промислу та національної адміністрації, авіонавтики та космічних просторів.

В 2,000-ім році вони стоятимуть до послуг домашнім господарям. Тому перед виходом з дому, вранці, вистане натиснути, чи перекинути два — три контакти на розподільній дошці, вбудованій в кожній кухні, щоб усі хатні роботи, включно з прибиранням та варенням обіду, були виконані справно й на час, в часі відсутності господині дому.

На жаль, забезпечення дому харчами буде так, як і досі, доменою господині дому, хоч воно вимагатиме меншої витрати часу, енергії та запорадливости. В харчовій супермаркеті, чи супермаркеті всі харчові продукти, включно з городиною та овочами будуть розташовані за скляною шибкою. Їх не тільки можна буде оглядати але й купувати через натиснення відповідних гудзиків та вкинення плястичної кредитової плитки до відповідного отвору. Куплені харчі, чудово упаковані, ждатимуть на покупця на транспортній платформі біля паркової площі. Купівля харчів, на швидку руч, можна буде полагодити біля харчового віконця, не виходячи з автомобіля, аналогічно до грошових трансакцій в банку.

Якщо, проте, надворі дощ, або сніг, тоді пані дому може полагодити купівлю харчів телефоном, що в 2,000-ім році буде устаткований маленьким екраном, на якому мов у калейдоскопі будуть пересуватися перед її очима всі харчові продукти, з-поміж яких вона замовить телефонічно те, що їй потрібне. За, приблизно, чверть години всі куплені

харчі будуть доставлені до хати пневматичним улагодженням.

Кухня в 2,000-ім році буде цілковито завтоматизована. Пані дому вложить м'ясо, городину та всі потрібні додатки до відповідних перегород в печі устаткованої електронним мозком, що займеться варенням і печенням самостійно, як найкраща куховарка.

Немає сумніву, що господиня дому в 2,000-ім році, так як і її попередниці з 1980 р. буде хвалитися перед своїми сусідками своєю новою інтелегентною пічкою, яка варить і пече без газу та електрики, за допомогою ультразвуку.

Про "закальці" можна буде прочитати в статтях, куховарських книжках, якщо їх мікрофільми не притрусить порохом час в підручній бібліотеці. Для контролю печення кожда піч буде устаткована мікронзондами, якими електронний мозок вмикатиме або вимикатиме мікро-звуки.

Якщо пані дому забавлятиме своїх гостей у вітальні, дискретна мелодія з кухні повідомить її, що обід уже готовий.

Прийняття скінчилося, гості розійшлися додому. А тепер слід зробити порядок у хаті та почистити килим, на якому повно окуринок та попелу з цигарок.

Господиня дому натискає електричний перемикач і частина стіни в їдальні відсовується, а вмонтований в неї пилосос у формі металевої черепахи, з дискретним шумом сходить на підлогу і починає кружляти кермовий радаром вмонтованим в його нутрі. За кілька хвилин всі килими чисті, як нові.

На вечерю господиня дому очікує нових гостей, бо ж що зробити з вільним часом, коли праця триває тільки 4 години на день. Щоб гості почувалися якнайкраще, слід змінити в мешканні повітря, наснажити його відповідною вологістю, запахом та температурою. Те все переводиться в дію автоматично, вмикаючи відповідний пристрій. Ледве чутний пошум просочується крізь невидимі отвори в стіні, і кімнату сповнює свіже повітря з запахом бузку, черемшини, чи чебрецю, залежно від уподобання господині дому та від роду гостей. Остання атракція по вечері, кольорова телевізія, з екраном на цілу стіну, в малиновій вітальні. Система сателітів пов'язує надавальні станції світу. Тому не важко вибрати потрібну програму, в кожній порі дня і ночі. Так проходить день господині дому в році Божім 2,000-ім, згідно з передбаченням футурологів.

Не відомо тільки чи індик та горіховий торт спечений за допомогою ультразвуку буде смакувати гостям і чи не затужать вони часом за печеною та борщем, які варили колись і пекли їх бабуні в передпотопових газових та електричних печах. Не відомо також, чи господиня дому в 2,000-ім році буде більше щаслива за господиню дому в 1980-ім році.

ДВАДЦЯТП'ЯТЬ ЛІТ СПІВПРАЦІ

Коли журнал "Наше Життя" відзначував своє 10-ліття — тоді Ред. Колегія сфотографувалась і вмістила вперше світліну на своїх сторінках. Довкруги Олени Лотоцької, голови СУА (а вона "з уряду" входила до кожної Редакційної Колегії) вмістились інші членки — редакторка Лідія Бурачинська, пресова референтка Кекелія Гардецька, опікунка дитячої сторінки Марія Юркевич, літературознавець д-р Наталія Пазуняк. Збоку видніло молоде личко, що не мало призначення. Це була Марта Тарнавська.

Ні, в неї було призначення. Її запросили до Редакційної Колегії, щоб її "відмолодити". Хотілося нам знайти наслідників, що перебрали б цю роботу.

Марта Тарнавська тоді студіювала соціологію. Така наука не дуже відповідала потребам "Нашого Життя". Але тут і там у нашій пресі появлялись вірші Марти. І це перерішило. Бо ж "Наше Життя" потребувало поезії і польоту.

І так почалась наша співпраця. Атмосфера жіночого журналу, що відзеркалює життя організації, може не зовсім відповідала прагненням нашої нової співробітниці. Та вона до того не забирала голосу. Натомість старалася внести в журнал щось нове. І кожним разом вона дивувала нас. Не тільки рівнем писаного, не тільки добром теми, але і всесторонністю.

Бо й справді — почалось воно від оповідань. Це були образки з життя, вирвані з сучасного оточення чи зачерпнуті з недавнього минулого. Коли б їх було більше — могла б вийти дуже гарна збірка. Але авторка після двох-трьох спроб заперестала їх писати. Спрямувала себе в зовсім іншу ділянку, а саме — огляди, есеї, гутірки.

Найбільше в них присвячено уваги літературі і книгочитанню. Марта Тарнавська розглядала в них наші видавничі умовини, справи книгозбуту і сприймання літературних появ. В огляді "Жінки читають більше!" доказала на підставі дослідів бібліотеки Пласту і Рідної Школи у Філядельфії, що жінки є найбільш пильними читачами. Другою темою її есеїв було подружнє життя. Огляди "Про фільми, романтичну любов і одруження" і "Закони пані Паркісон" подають різnorodні погляди в тій ділянці з наскрізь сучасним насвітленням. А її есеї "Похвала сатіри" — це маленький шедевр в розмальованні й оцінці цього літературного жанру.

Література в різних видах — це була улюблена тема нашої співробітниці. Огляд твору нового французького письменника П'єра Гаскара п. н. "Українська людина у П. Гаскара" чи оцінка біографічного твору О. Косач-Кривинюк "Хронологія життя і творчості Л. України" належить до кращих дописів журналу. А на кінці, хоч не на останку — хочеться згадати вірші Марти Тарнавської, що появлялись вряди-годи. Це були тонко опрацьовані й насажені почуттями твори, що всупереч її іншим дописам виявляли елемент опору й бунту.

Редакційна Колегія "Нашого Життя" 1958 р. Зліва: д-р Наталія Пазуняк, Лідія Бурачинська, Олена Лотоцька, Марія Юркевич, Кекелія Гардецька, Марта Тарнавська.

Editorial Board of "Our Life" of 1958: left to right: Mrs. Natalie Pazunyak, Mrs. Lydia Burachinska, Mrs. Helen Lototsky, Mrs. Maria Yurkevych, Mrs. Cecilia Gardetsky, Mrs. Martha Tarnavsky.

Ще одну несподіванку принесли нам її фейлетони. Справді, появилися й такі! Виходить, що й жартівливе насвітлення дійсності Марта Тарнавська вміє зробити. Адже це вона закликала читачок "Нашого Життя" підняти боротьбу за борщ, що його на американсько-канадському ґрунті нам відобрали наші співвітчизники-євреї? А головне, що цей її заклик знайшов жартівливий відгук з їхніх рядів!

Отакій то короткий перегляд участі Марти Тарнавської в нашому журналі. Вистачило б і цієї всесторонності в редакційній роботі. Але для повної характеристики ще слід додати, що про книгочитання вона дбала не тільки писаним словом, але й ділом. Щоб наблизити книжку до читача, а радше до молоді, яка вчиться, за ініціативою і при співпраці Марти Тарнавської створено у Філядельфії загальнодоступну бібліотеку. Її носієм є пластовий курінь "Чортополохи" і Рідна Школа. З неї широко користає не тільки молодь, але й старше громадянство. Недавно для вшанування свого 25-ліття ця бібліотека проголосила конкурс на оповідання, що приніс цікаві літературні спроби.

Щоб уже завершити ту всесторонність ще однією рисою, слід додати, що Марта Тарнавська працює як бібліотекарка. Це було б остаточно логічним кроком у процесі її зацікавлення. Але найцікавіший тут факт, що вона працює в правничій книгозбірні Пенсильвенського університету, вважається добрим фахівцем, виступає з доповідями на бібліотекарських конференціях, консультує адвокатів і працівників. Отака то Марта!

Тоді питаєте — чому прощаєте її? Такої співробітниці ніяка редакція не відпускає!

Марта Тарнавська відходить із власної волі. Її дотеперішній вклад — це її подарунок зорганізованому жіноцтву. Різnorodний вахляр її таланту залишив свій слід, за який ми їй щиро вдячні.

ВІСТІ З РЕДАКЦІЇ

У жовтні минулого року, довголітня членка Редакційної Колегії, Марта Тарнавська, переслала листа в якому заявила що після 25-ти літ бажає відійти з Редакційної Колегії "Нашого Життя". Відповіді не давали ми досі, бо думали що вдасться змінити рішення нашої співробітниці. Коли ж це нам не вдалося, містимо листа Марти Тарнавської, а рівночасно спогад довголітнього редактора НЖ Лідії Бурачинської про співпрацю з нею. На жаль доплив нових людей до Редколегії залишається у сфері не здійсненого бажання. Бажаючи Марті здійснення її задумів, які були причиною відходу все таки не можемо відмовити собі висловів жалю, що не можна було погодити їх з дальшою співпрацею в Редколегії.

У. Любович
редактор "Нашого Життя"

12 жовтня 1979

Рис. Л. Гуцалюк

Вельмишановна Пані Редактор,
дорога Пані Лясю:

Я усвідомила недавно, що від 1954 року — від часу коли на запрошення пань Бурачинської і Лотоцької я стала членом редакційної колегії журналу "Наше Життя" — проминуло вже повних 25 років. Аж страшно подумати, який великий простір часу криється за цією круглою цифрою. Цей простір часу великий не лиш у житті однієї людини, але навіть і в житті інституції, що нею став наш журнал.

Запрошення в членство колегії було для мене великою честю; участь у колегії на протязі минулого чверть століття була для мене громадською та журналістичною школою, і за те я "Нашому Життю" вдячна і зобов'язана. До найкращих спогадів моєї "журналістичної" діяльності належать зокрема ранні сімдесяті роки, коли під Вашим редагуванням журнал почав набирати широкого розмаху і, здавалося, мав шансу стати не лиш органом жіночої організації, але й універсальним загально-громадським місячником.

Кожна громадська установа потребує допливу свіжої крові і наш журнал не є винятком. Думаю, що було б корисно для журналу і для Вас, як редактора, якби вряди-гори входили в склад ред-колегії нові люди, з новими ідеями і новим ентузіазмом. Останнім часом я могла присвятити нашому журналові значно менше уваги, як раніше. З бігом часу, з неповоротним проминанням життя, я бачу, що не можна відкладати "на пізніше" запланованих у житті проєктів, що — навпаки — треба викінчувати і довершувати почате, щоб не було запізно. При моєму навантаженні працею це означає свідому селекцію приймання нових зобов'язань і велику дисципліну невеликого часу, що його я маю для себе.

Докінчення Двадцять п'ять літ

Про причину її відходу прочитаєте в її прощальному листі. Може не всім вона буде сприйнятна і зрозуміла, але така вона є і з тим мусимо погодитися, як ми того не жаліли б.

Л. Б.

Я прошу Вас, дорога Пані Лясю піти на зустріч моєму прохання і з кінцем біжучого року звільнити мене з обов'язків члена редакційної колегії "Нашого Життя".

Мені приємно буде, якщо дозволите залишитися між співробітниками нашого журналу і — маю надію — що при всіх моїх інших навантаженнях і зацікавленнях — я зможу служити йому час-до-часу своїми матеріялами чи ідеями.

З глибокою пошаною і найкращими побажаннями
сердечно Ваша

Марта Тарнавська

ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК СУА

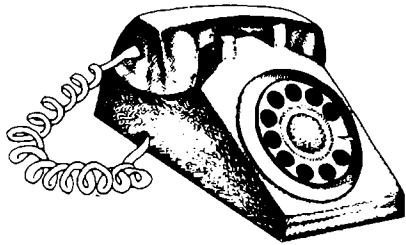
Вітаємо нових членок які вступили до 65-го Відділу СУА:
Анна Заканич, Олена Луцик, Ірина Старожитник, Стефа Старожитник.

ВІТАЄМО НОВИЙ 4-ИЙ ВІДДІЛ СУА В НЬЮ-БРОНСВІК.

Щиро вітаємо новозаснований 4-ий Відділ СУА та всіх нових членок його і бажаємо багато успіху у праці.

В березневому числі "Нашого Життя" поміщено привіт для членок та Управи новоствореного 4-го Відділу у Нью-Бронсвік. Продовжуємо листу нових членок: **Ліна Хромовська, Марія Гойдич, Люїза Гуцаль, Лідія Гук, Тирса Павляк, Романа Ракоча, В. Старух.**

Щиро вітаємо

Тільки між нами і телефоном ...

БІДА З ОСВІЧЕНИМИ ДІТЬМИ ТА Й ВНУКАМИ...

Колись бабуся могла бути джерелом (часом навіть підставовим) інформації про життя, а головне про народні традиції. Та в наш "модерний" час не завжди це так складається. Недавно я зустрілася з моїми двома давніми приятельками. При чайочку й тортіку була можливість виплести всі свої жалі й болі.

— Ех, Любо! До чого тепер дійшло з унуками! Колись наші бабці як сказали нам що борщ має бути такий -то, то ми й так його варили. Коли кутю робили рідку, з горіхами і т. д. така вона й була. Коли нам вишили сорочку чи фартушок до народнього строю то ми приймали, що тільки так воно має бути. А тепер внуки критикують, що взір "нестильовий", що кольори не з тої околиці, що решта строю!

— Ех, Марусю, ти хотіла завжди бути єдиним авторитетом. Що ж маєш тепер конкуренцію в родині, і то, може, від внучки?!

— Та саме від внучки, що стала дуже розумна в українській школі. Десь понаучують їх там різних фактів, чи не фактів, а речей яких я в нас не бачила.

— Марусю дорога, та невже аж такі протиріччя виходять зі школи українознавства?

— А таки так, моя дорога! Ось ми говоримо щоб все мати готове на Великдень уже на Великий четвер, що і так є майже святом, і тоді досить постять. А моя Оксанка на це дає нам лекцію, що Вербний або Білий або Чистий четвер називається також Живним і тоді їдять досить багату вечерю. Що нібито навіть 10 чи 12 страв мали, включно з кутею. Ну, де це таке в нас хто чув?!

Тут нашу Марусю дещо заспокоювала наша спільна приятелька Таїса:

— Ціла біда в тім Марусю, що всі ми знаємо тільки те що було "в нас" лише, себто в нашій вузькій

околиці. Молохто з нас вивчав звичаї з різних сторін України. Мені довелося цю справу перевірити коли ще мій найстарший син ходив тут до школи українознавства. І він, і твоя внучка мають рацію! І такі назви на четвер, і такі звичаї бували в Україні!

— Таїсо, ти це перевірювала? І щось читала про "христувальників"? Молодь що ходила на Великдень від хати до хати й бажала всім добра з весною (щось так як на Новий Рік), а їм дарували писанки чи крашанки? А дівчата дарували в понеділок вибраному (чи й кільком) хлопцеві писанку — колодку. За це хлопець наймав колись танок для неї?

— Так, Марусю! Я це знайшла в різних книжках, бо доводилось ще перевіряти й інше. Одного разу на Провідну неділю на цвинтарі в Бавн Бруку одна пані переконувала мене що писанок на чернігівщині не писали. Подібне я чула також від нашої знайомої з Поділля яка аж маючи 75 років разом з внуками вчилася писати писанки! Отже я довідалась, що саме на Чернігівщині, Київщині і Волині знайдено докази, що писанки там були ще перед приходом Християнства

Ми ще чули нарікання, що внуки поправляють мову своїх бабусь: не казати яйко, дзядзьо чи цьоця, енші, тьотя, совітувати; не називати вареників пирогами ітд. І хоч бабусі і дідусі нарікають що "у нас так говорили" то таки краще допомогти молодим знати літературну мову, а не регіональну, і краще їм знати про різноманітність і багатство наших звичаїв, як тільки кілька з околиці своєї бабусі.

Що ж, з такими "наріканнями" на школи українознавства нам буде всім користь. Щоб тільки більше таких внуків, що ці факти засвоюють і практикують!

Любов Калинович

НАША ОБКЛАДИНКА

ГЕОМЕТРИЧНІ СИМВОЛИ

Геометричні символи і взори домінують у декорванні писанок. Писанчарка ділила яйце простими лініями на трикутники, квадрати, пояси та інші форми. Такий поділ давав площини, в які було легко вписувати символи, або інший орнамент. Яйце може бути поділене на дві, чотири, або так багато частин як продиктує фантазія писанчарки. Дуже популярним символічним поділом є "сорок клинців". Кожний трикутник (клинчик) мав призначення-виконати

одне побажання. З приходом християнства "сорок клинців" стало означати сорок днів посту, сорок днів побуту Христа в пустелі, або сорок мечеників. Трикутники можуть бути залишені порожніми, або виповнені сісткою, лініями чи крапками. Іншу групу геометричних символів становлять стилізовані предмети щоденного вжитку, як барилка, савки, пояски, ворота, віконця, вітрячки, грабельки, гребінці, випки і драбинки.

З каталогу Українського Музею

Таня Осадца

КАЛЕЙДОСКОП ЖІНОЧОГО ЖИТТЯ

УПОРЯДКУВАЛА СВІТЛАНА ЛУЦЬКА-АНДРУШКІВ

УКРАЇНА

• На Захід дістався лист політв'язня Михайла Осадчого який перебуває на засланні в автономній республіці Комі. У листі М. Осадчий пише про публичне побиття у Львові його дружини Оксани. Побили її місцеві хулігани, післані КГБ за те, що до неї заходила в часі відпустки політична засланка Стефа Шабатура, за те, що Оксана Осадча вислала кілька листів політв'язням і тому, що дістала кілька пакунків з-за кордону. Лист датований 7 березня 1979 р. Оксана Осадча є матір'ю двох дітей: 14 літнього Тараса та 8 літньої Оленки.

• У київському видавництві "Вища школа" появилася книжка М. Мухіна "Педагогічні погляди і освітня діяльність Христини Алчевської". У монографії розглянуто діяльність і погляди громадської діячки Х. Алчевської яка очолювала Харківську жіночу недільну школу, в другій половині 19 століття. Христина Алчевська була також віце-президентом Міжнародної ліги освіти.

• Цього року минуло 100 років від дня народження артистки-співачки *Ольги Бучми-Левицької*, яка народилася 15. XII. 1879. Виступала вона в Львівському театральному товаристві "Руська бесіда", в театрі М. Садовського та інших. Грала чільні ролі в "Циганському бароні" Й. Штрауса, "Запорожці за Дунаєм" С. Гулака-Артемівського, "Катерині" М. Аркаса, "Чорноморцях", "Підгір'янах" М. Вербицького, "Безталанній", інсценізація О. Олеса. Особливо відзначалася своїм мистецтвом та голосом в опереткових виставах.

• *Світлана Короненко* — це молода талановита, 19-літня поетеса. Її поезії друкувалися вперше на сторінках газети "Літературна Україна" (14. III. 1980) Свіжим талантом поетеси захоплюється Іван Драч. За його словами її поезія це "відкриття молоді душі" та "народження справжнього таланту". Світлана Короненко закінчила десятирічну школу в Фастові, а тепер працює друкаркою у видавництві "Радянський письменник". Мріє вступити на Київський університет та видати першу збірку поезій.

КАНАДА

• Торонто. 23. XI. 1979 заходом Товариства українських інженерів відбулася доповідь інженера *Галини Харитонової* на тему "Праця інженерів в наукових інституціях у Києві". Г. Харитонova народилася в Києві. Там і закінчила Київський політехнічний інститут (відділ теплової інженерії). Сім років викладала в Київському політехнічному інституті. До Канади прибула в 1976 р. і тепер працює інженером в заведеннях атомової енергії Канади в Торонті.

• Монреал. У днях 25. XI — 7. XII. 1979 відбулася друга індивідуальна виставка мисткині *Ліліяни Березовської-Микитюк*. Було показано п'ять груп скульптурних форм. Кожна група складалася з кількох, вміло пов'язаних між собою форм. Л. Березовська-Микитюк продовжує свої студії на мистецькому факультеті університету Конкордія.

США

• У Менор Джуніор Коледж відбулася виставка писанок писанкарки Олени Бадуляк з Квейкертовн, Па. О. Бадуляк від 1972 р. брала участь у 30-их американських виставках декоративних яєць в яких здобула 19 перших нагород. Писанки О. Бадуляк це пристосування власної композиції сучасних взорів і мотивів, основаних на традиційній техніці. Одночасно відбулася виставка українських традиційних писанок.

• Нью Йорк, 7. III. 1980 р. відбувся концерт піаністки *Лідії Артимів* у будинку газети Нью-Йорк Таймс. Її інтерпретації творів Моцарта, Шопена, Дебюсі та Шопена виказали високий рівень професіоналізму і мистецтва.

ПОЛЬЩА

• Український чин Сестер Службниць у Польщі складається з біля 80 черниць, у тому числі є три новички. Провінційною є черниця *Василія Чикало*. Провінційний осередок і новіціят знаходиться у Варшаві. Сестри Службниць працюють в 11 центрах та переводять катехизацію в сімох наших центрах. Вони також відвідують хворих, опікуються недорозвиненими дітьми та ведуть власне господарство.

ВІДСВІТ З БІЛОГО КРАЮ

Оповідання відзначене на 17 Літ. Конкурсі СФУЖО

— Чи у вашій бібліотеці є книжки про Україну? — звернувся англійською мовою до Оксани Коваль, бібліотекарки невеликої канадської бібліотеки, високий, ставний, молодий чоловік.

— Так, — відповіла бібліотекарка, зацікавлено дивлячись в обличчя запитувача, ніби пізнаючи його. А з нього на неї променіла пара карих, злегка притінених задумою очей. У її відповіді бриніла нотка здивування. Попит на такі книжки у цій приміській бібліотеці був невеликий. Властиво, позичали їх тільки дві жінки старшого віку. Завдяки їм Оксана почала збирати, і збрала, невелику колекцію українських книжок. А за якийсь час, побачивши, що вони стоять на полицях без руху, подарувала їх відділові чужинецьких книжок в міській бібліотеці. Звідти вона тепер час від часу позичала, за посередництвом міжбібліотечного обміну, ту чи іншу українську книжку цим своїм відданим читачкам. Позбувшись україномовних книжок, Оксана почала натомість збирати англійські про Україну та книжки українських авторів у англійських перекладах. Вона при найменшій нагоді пропонувала їх читачам та час від часу виставляла у виставових вікнах бібліотеки, вірячи, що одного дня вони дочекаються масовішого зацікавлення.

— Небагато... — додала вона по короткій павзі, — але дещо маємо. Що б ви хотіли? Щось на політичну тему? — почала вона з цього питання, очевидно тому, що перед нею стояла людина чоловічої статі. — Чи може з ділянки мистецтва? Етнографії? Вам певно для есею? — допитувалася вона.

— Ні, відповів молодий чоловік, посміхаючись, — коли мені було потрібно писати есеї на українські теми, я обмежувався шкільними підручниками. А зацікавився я серйознішими книжками про Україну вже тоді, коли моя наука в школі українознавства скінчилася.

— То ви українець! — аж вигукнула Оксана. — А я чомусь про це не подумала. Дуже приємно... Ми допоможемо вам знайти потрібні книжки. Якщо не буде в нас, ми їх дістанемо, — заговорила вона турботливо. — Я також українка.

— Я це зауважив, — відповів молодий чоловік.

— Зауважили? — здивувалася Оксана. — А як!?

— Коли я почув, як ви ентузіастично інформуєте мене про вашу колекцію книжок про Україну, я зразу ж зрозумів, що ви українка.

— Справді? — зашарілася Оксана.

— Цілком певно, — усміхнувся молодий чоловік. — Бо, якби я вас запитав про твори Шекспіра чи Гемінґвея, ви напевно обмежились би тим, що післали б мене до каталогу чи вказали полицю, де вони стоять. Чи не так?

Оксана всміхнулася.

— Ходімо, — сказала вона, — я покажу вам полиці з книжками, які вас цікавлять. Ми тримаємо їх усі разом, бо їх у нас покищо небагато, — додала вона начебто вибачливим тоном. — Ось Архипенко, — диткнулася вона рукою до великого формату книги на полиці. — Поруч — Українська ікона 12-14 століття, Святослава Гординського. Оце тепер якраз дістали чудовий переклад "Лиса Микити" Івана Франка, з ілюстраціями Курилика. Є, звичайно, Енциклопедія Українознавства. На нижній полиці — переклади англійською мовою українських класиків.. і більш сучасних письменників... У нас є також книжки про Україну чужинецьких авторів, як Клеренса Меннінга, Джона Армстронга та інших. Я вам дам бібліографію цих книжок, яку я сама впорядкувала і весь час доповнюю.

Оксана намірилася сказати, що в міській бібліотеці він знайшов би набагато більший вибір потрібних йому книжок, але в останню мить схопилася: їй хотілось, щоб цей променистозорий молодий чоловік, якщо не перечитав, то принаймні проглянув її колекцію, яку вона так старанно, з любов'ю збирала майже з того часу, як по закінченні бібліотечної школи, шістнадцять років тому, почала тут працювати.

— Перегляньте, виберіть, що вам потрібно, — сказала вона. — Я постараюся, щоб вам позичили додому навіть такі книжки, яких нормально не позичають.

За яку годину молодий чоловік, з двома книжками з колекції Оксани Коваль, як став він називати цю українознавчу колекцію, вийшов з бібліотеки, а Оксана вже знала, що він мешкає з батьками в цій околиці і зветься Ігор Гармаш.

— Цікаво б знати про нього більше, — подумала вона, коли за Ігорем зачинилися двері. Не хотілось бути докучливою, особливо після того, як на її запитання, що спонукало його зацікавитися українською тематикою, він відповів "ескімоси". Вона не знала, як цю відповідь сприйняти, бо хоч вона й видалася їй ніби жартом, в тоні його голосу немов би не було ніякої іронії. А коли ще, при випусванні йому бібліотечної картки, на питання працює він чи вчиться, почула лаконічне "і працюю, і вчуся", не допитувалася більше, хоч і кортіло.

Ігор Гармаш приходив до бібліотеки майже щотижня. Але Оксана його не бачила, бо він завжди якось приходив тоді, коли була не її зміна. Аж одного вечора натрапив на неї. З якоюсь внутрішньою радістю Оксана швиденько підійшла до бібліотечної ляди, щоб прийняти від нього книжки.

— А я вже думала, що вас і не побачу, — промовила вона.

Ігор посміхнувся.

— Я багато скористав з вашої колекції, — сказав він, — і мушу сказати, що як на таку малу бібліотеку, ваша колекція українознавчих книжок тут непогана.

— Я, між іншим, давно хотіла запитати вашу думку про це. Але ви завжди умудрялися приходити тоді, коли мене не було в бібліотеці.

— Я робив це навмисне, — сказав Ігор.

Оксана була заскочена такою несподіваною відповіддю, а головне — такою відвертістю.

— Вибачте, — вражено сказала вона, — я мушу йти.

— Сподіваюся, що ви не гніваєтеся на мене за те, що я сказав...

— Ні, ні, — змішалася бібліотекарка, — чому ж... За правду не потрібно гніватись... властиво за вашу відвертість... В таких випадках завжди треба подумати — гніватися чи не гніватися. Я бажаю вам всього найкращого, Ігоре, — сказала Оксана й повернулася, щоб відійти.

— Я не хотів би, щоб ви подумали, що ви неприємна мені особа і що я вас оминав з цього приводу. Зовсім ні. Я дуже вдячний вам за допомогу, — зніяковіло сказав Ігор. — Знаєте, коли я вперше прийшов сюди, ви мені так багато й так докладно пояснювали про вашу колекцію, що я... збентежився. Я думав, що кожного разу, в кожні мої відвідини, ви робитимете те саме. Будете мене "програмувати". А я такого не люблю. Не люблю пояснень, про які не питаю. Можливо в мене погана вдача. Але я вже такий... Я люблю до всього доходити сам. От і з моїм українством... Мої батьки з самого малку посилали мене до українських шкіл. Звичайно, тепер я їм за це вдячний. Але в той час я так не думав... Тоді мені

здавалося — та так воно й було! — всі ніби говорили, наказували: "Люби! Ти мусиш це любити, бо це твоїх батьків, твоїх предків, а тому, значить, і твоє!" О, це "мусиш любити!" А як можна любити те, чого як слід не розумієш? А хіба ж можна любити тому, що мусиш? Пригадую, нам задавали в школі читати "Наталку Полтавку" Котляревського... "Чорну раду" Куліша.. Навіть моїм батькам тяжко було розуміти мову цих творів, не говорячи вже про зміст... Пригадую, як плакали старші жінки на виставі "Наталки Полтавки". Я думав тоді: чому вони плачуть? Напевно бачать щось таке, чого не бачу я. Мої батьки з зацікавленням дивилися на п'єсу, але не плакали. А я сидів поруч них, бо мусів. А я дуже не люблю змушень!

— Отже, виходить, що ви переглянули чи навіть перечитали всі ці книжки з нашої українознавчої колекції виключно з свого власного бажання? — спитала Оксана.

— Уявіть собі, що так. І збираюся поглибити свої знання в цьому напрямку, наскільки зможу. Не для фаху. Я не вибрав своїм фахом україністику. Просто для самого себе. Хочу глибше зрозуміти — хто я.. Я читаю книжки й українською мовою, але це для мене набагато тяжче, ніж англійською, мушу часто заглядати в словник. Не дивлячись на те, що я ходив до суботніх українознавчих шкіл.. — він хвилинку подумав, — одинадцять років, і ми вдома розмовляємо виключно українською мовою.

— Я вже знаю, Ігоре, що ви не любите пояснень, яких не прохаєте, — посміхнулася Оксана. — Не знаю, чи ви любите запитання. Якщо ні, дозвольте мені одне, лише одне, гаразд?

— Будь ласка, — посміхнувся Ігор. — Я слухаю.

— Що спонукало вас зацікавитися культурою ваших предків?

Докінчення буде

Докінчення: Х. Р. ЛИПЕЦЬКА

акомпаніюють мені на фортепіяні. Платівку вже грали на радіо стації WQRS.

Х. К. Що любите співати? Яких авторів?

Х. Л. Я люблю співати перш за все українські пісні. Вони мені рідні і близькі. Для них даю свою власну інтерпретацію. Думаю, що вона правильна, про що свідчать позитивні відгуки моїх слухачів. Також люблю німецькі пісні "Lieders" композиторів: Schubert, Schuman, Wolf, Mahler і, очевидно, Моцарт. Думаю, що Моцарта повинен співати кожний співак, який серйозно ставиться до вокального мистецтва. Моцарт дуже добрий на технічне удосконалення голосу, хоч не є легкий. Люблю співати оперові арії композиторів Верді, Massente, Rossini.

Х. К. Як Ви сприймаєте українську класичну музику, як теж музику легшого жанру?

Х. Л. Я не критик, і мені трудно дати правильне окреслення щодо української музики як такої. Ми маємо великих композиторів класичних пісень, які сміливо можна співати на світовій арені. Я люблю співати класичні композиції, хоча більшість слухачів домагаються пісень легшого жанру. З України тепер

приходять музичні твори, власне тієї "легкої" музики, а рівночасно чимраз тяжче або і зовсім неможливо дістати ноти Січинського, Нижанківського Людкевича, Леонтовича та інших. Співаки, які ще давніше приїхали з України на еміграцію, правдоподібно ховають твори тих композиторів по своїх шухлядах та, на жаль, чомусь не зацікавлені передати їх молодшому поколінню. А шкода, бо власне ми тепер маємо змогу нести ті музичні твори в чужинецький світ. Теперешні українські композитори, на жаль, замало komponують, а якщо і komponують, то не знати, де їхні твори можна дістати. Причина може бути та, що наші музики не знаходять відповідних фондів, щоб опублікувати свої твори. Також важко знайти вокальні твори компоновані на меццо-сопрано, в порівнянні до німецької, італійської та французької музики. Відчувається болюча потреба організації, яка б займалася опублікуванням наших музичних творів а також і перекладала слова пісень на чужі мови.

Передаваймо їх молодому поколінню, а тоді наша музична культура за кордоном разом з іншими ділянками мистецтва, не пропаде.

СПОГАДИ — ВІЙНА І ВИЗВОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

Продовження

Щоб передихнути, я вийшла хвилинку на подвір'я. Була північ. Джура Василя зустрів мене наляканим поглядом:

— Сестричко, ми самі лишилися!

— А полковник?

— Еге, він давно вже втік, я сам бачив його у вагоні.

— Збуди доктора і притороч клунок до окульбаченого коня. Поїдете!

— Без вас не підемо, сестричко, на руках понесемо!

Виявилось, що Василь не спав. Він був на двірці, щоб щось розвідати та вирішити. Завідував евакуацією відомої слави Пуришкевич.

— Скільки багажу має шпиталь?

— Дев'ятсот пудів.

— А коней?

— Одного по штату.

Пуришкевич пішов до телефону: "Потребую ешелюну для вивезення 188-го запасового шпиталю, — почув Василь його голос із телефонної будки. — Якщо не буде поданий на час, завтра докладаю Государю Імператору і ви будете zdeгpадовані".

— Я тут із жінкою й дітьми, а виїду після вас, — дав він урочисту обіцянку Василеві.

Дякуючи непогоді (ішов зливкий дощ), німці не могли підвезти "чМОДАНІВ". Дощ лляв ще цілий наступний день. Настрій був пригноблений. О 2 годині ночі мали висадити міст через Вепр, а ось уже 9-та, 10-та і 11-та година, а вагонів немає!

— Скільки часу треба на навантаження, — питається Пуришкевич і біжить знову до телефону. Не знаю, яка там відбулася розмова, але о півночі вагони з'явилися. За 25 хвилин все було навантажено. Саме в тому часі наші пішли в атаку, підтримані гарматним обстрілом. Ясно було, як у день. Вікна у вагонах тріскали й сипались, але я, коли увійшла до вагону й повалилась на лавку, прокинулась уже в Холмі. Не пам'ятаю нічого, як ми виїхали, — утома взяла верх.

Прибули до Холма і застали там телефонограму: "Рано залишили Травники, негайно вертатися назад". — Це вдарило нас по голові й ми всі вголос сумнівались, чи там у штабі всі при здоровому розумі. Але наказ — наказом.

— Давайте паротяг — вертаємося! — заявив Василь, що дало привід до різних форм спротиву лікарського персоналу. Їхали ми назад під загальний регіт відступаючої піхоти. Доїхали до місця, де ще були цілі рейки, а звідтіля вернулись одинадцять кілометрів заднім ходом до Холма. На цей раз уже

ніхто не чіпав нас, що рано залишили Травники, бо німці, пустивши чотири "чемодани" по станції, знесли її. З Холма нас направили на Володаву, але не довели, а наказали вивантажитися просто в лісі. Тиждень згодом прийшов наказ знову навантажитися, щоб виїхати з напрямом на Оршу.

Ми вже були раді тому. Не так праця на фронті, як глупота начальства, вимотували тут нерви. Ми тішилися, що нарешті будемо спокійно працювати в запллі.

У ЗАПЛЛІ

Орша — це досить велике місто. Приміщення для шпиталю було відносно можливе. Начальник евакуаційного пункту, він же був і гарнізонним, спитав Василя, чи не хоче він змінити складу ординаторів і сестер. Василь скористав із того, щоб звільнити Сергієва. Замість Сергієва з "Союзу Русского Народа" прислали нам дуже милого д-ра Краузе, а сестер взагалі довелося взяти з місцевого Червоного Хреста всіх нових.

Обновившись складом, із яким ми зжилися, виїхали ми з Орші восени 1916 року. Перенесли нас на велике село у Тверській губернії. Праці було досить. У нас появилось кілька випадків холери і це заставило нас прийняти нові, гострі міри. Боячись, щоб ці випадки не стали епідемією, ізолювали ми хворих в один барак на фабриці сірників. Землю навколо бараку полляли хлором. Їжу для ізольованих хворих і їх медперсоналу приносили у відрах і стукали в замкнену браму. До них виходили санітари з бараку зі своїми відрами, туди переливалася принесена страва, і кожен відходив у свій бік. У бараці також дотримувалися строго правил гігієни. Це все дуже утруднювало тут працю.

Варта сестер у бараці була на три доби. По закінченні варті сестра проходила купіль і міняла весь одяг включно з біллям. Але ті три доби здавалися їй вічністю. Не вільно було мати книжки, робітки, а навіть писати листа. Крім того в бараці було доволі темно, хворих небагато. Дехто вмер, а нових, хвала Богу, не прибувало. За місяць чи два епідемія була зовсім зліквідована. Одначе слово "холера" досить довго ще було пострахом для сестер. Пам'ятаю, що одна з них "перейшла" всю холеру аж до конвульсій включно, лиш одержавши наказ старшого ординатора явитися на варту в холерний барак.

Приміщення для шпиталю було розкинено в різних домах. Персонал сходився лиш на обіди та вечери і то не всі, бо бараки були на різній віддалі. Моя заля була в другому кінці міста і наповнена хворими на бешиху (рожу). Температура трималася в пацієнтів дуже високою, але працювалося приємно. Ординатором у мене був Краузе, а хворі в більшості лотиші. Від них трудно було чогось добитися крім "кала, пулю, мулю"! Бідний Краузе, вже й сідав рачки і показував наглядно, що він хоче знати, — ніщо не помагало.

Час від часу приїздив Василь. Мій старший санітар, Наумов, москвин із рудою бородою, заявляв мені:

— Головний лікар був. Горланів за бруд!

— Який бруд, де? — Питаю було я.

— То вас не було, сестричко, він і розійшовся — додав він, посміхаючись.

Цей Наумов знав, чим мене купити. У Красниках, наприклад, зловив і приніс мені живу ласочку, що жила в мене довго у скляній скриньці з акваріуму. В Тверській губернії він вполював щось з дванадцятьох тхорів "у подарунок сестричці".

Привезли нам одного лотиша в такому стані, що всі чекали смерти. Мав дуже поважний чиряк у горлі, задихався. Вставили йому плятинову рурочку і сказали нам, сестрам, не спускати його з очей. Як тільки він закашляється, треба було виймати рурочку, прочищувати і вставляти знову. Багато мороки було, поки виходили ми його і написали його жінці, щоб приїхала забрати його. Треба було тільки, щоб він перейшов комісію при военному шпиталі у Москві. Повезли в Москву радісного і передали военному шпиталеві. А там поклали його до загальнохворих. Ніхто не слідкував за його кашлем і він, бідолаха, задушився, вирвавши всю рурку з горла. Як забути такий випадок? Пройшло вже 35 літ від того часу, а я все ще з жалем лаю сестер, що не додивилися за ним.

Доволі добре згадую цей час в Орші і Тверській губернії. Були, щоправда, деякі трагікомічні випадки, що затроювали нам побут. За своєю працею я не

мала часу слідкувати за життям і сплітками шпитального персоналу. А вони там процвітали!

Одного разу я поїхала у відпустку до сестри чоловіка на Полтавщину. А тоді саме шпитальний персонал одного недільного пополудня поїхав у ліс на річку. Сестри і жінки лікарів відокремилися від товариства, щоб викупатись. Але довго не пробули, бо бентежило їх те, що якийсь старшина з протилежного берега обсервує їх у бінокль. Чоловіки пішли шукати того нахабу, але не знайшли нікого. Випадок забувся. Трохи згодом до Василя з'явився молодий старшина, який начебто бачив цей випадок у лісі, і прохав лікаря дати йому прізвища купальниць. Василь різко йому відмовив, а коли старшина зухвало йому відповів, Василь наказав йому, як рангою старший, відійти й не турбувати його. Старшина подав рапорт про те, що він саме проходжувався в лісі й почув жіночий крик, а коли прибіг на рятунок, ствердив, що головний лікар насилував жінок, які кричали.

Про це довідалась я щойно по повороті. Але ще в Туровці дістала я дику телеграму, що Василь вподобав собі одну сестру, з якою їздить щодня верхи це була, між іншим, моя небога). Коли я повернулася з відпустки, смішно мені було з оточення, яке з острахом придивлялося до нас. Ніхто не уявляв собі мого безмежного довір'я до кожного слова мого чоловіка. Мені здається, що коли б побачила його зраду на власні очі, а він заперечив би її, то моє довір'я не похитнулося б. Та видно було, що хтось хотів каламутити. Коли б мені не був дорогий родинний спокій та я не вірила б у нього, то могла б справді розвести родинну драму міщанського типу.

Воно, зрештою, сталось у нас таке з нашим священиком. Це був літній чоловік років 65, а жінка його теж десь біля шістдесятки. Одержала вона так, як і я, анонімну телеграму з повідомленням, що "батюшка має коханку", і приїхала з сином рятувати своє родинне вогнище.

Всі ті доноси, телеграми й плітки спричинили нам багато неприємностей. Коли б не праця й не власне коло інтересів, то може й підкопало б це мій спокій. А так старалась я не звертати на те уваги аж поки події в моїй родині не звернули її в інший бік.

Закінчення: ПИСАНКА — ЄВШАН ЗІЛЛЯ

це теж в'яжеться з завданням зберегти ті традиції, які зникають чи то природною смертю через забуття, чи зумисне нищені як об'яв національної відмінності.

Старовинні звичаї це для нас євшан зілля, яке в дивний, чарівний спосіб наближає нас до рідної країни. У маленькій писанці, яку зі знанням і любов'ю писали колись наші предки — ховається лік на тугу й бажання зблизитися до далекої, найближчої серцю, країни. На ній змальовано не тільки замилювання до краси, але виписані думки й бажання, висловлений світогляд, життєва філософія і віра наших предків.

У. Л.

ПОДЯКА

Щиро дякую Управі 86-го Відділу СУА та поодиноким членам Відділів Округи Нью Джерзі, Нью Йорк і Філадельфії, за теплі вислови співчуття з приводу смерти мого незабутнього мужа бл. п. Теодора Цара. В глибокій вдячності пересилаю 30.00 дол. як даток на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Ольга Цар, Ірвінгтон, Н. Дж.

Що зитати?

ANDRIY HOLOVKO. THE RED KERCHIEF. SHORT STORIES. KIEV: DNIPRO PUBLISHERS, 1979. 70 P.

Андрій Головко (1897-1972), автор багатьох повістей і оповідань, в тому числі таких широковідомих, як *Бур'ян*, (1927), *Мату* (1933), *Артем Гармаш* (1951), був типовим представником прози соціалістичного реалізму. Він втішався неабияким успіхом у Радянській Україні і був нагороджений орденом Червоної Зірки та Шевченківською премією. Невеличка книжечка перекладів на англійську мову включає три Головкові оповідання: "Пилипко", "Червона хустина" і "Дружба". Перші два написані в 1923 році, і їхнім тлом є революційні події, в третьому дія відбувається на фронті в час Другої світової війни. Головко вміє передати драматичне напруження та змалювати подію з реалістичними подробицями, але характеристика його героїв це поверховні чорно-білі портрети, здебільшого по лінії ідеологічних стереотипів. Переклади зроблені безпосередньо з української мови, затримують атмосферу оригіналу і не перекручують українських назв і прізвищ, як це часто трапляється у

Голова 82-го Відділу Іванна Клим, вручає грамоту почесного членства Олені Назар в присутності голови Округної Управи Оксани Щурової

President of Branch 82, Ivanna Klym, presenting the Honorary Membership Certificate to Olena Nazar in the presence of the Region President, Oksana Schur.

виданнях московського видавництва "Прогрес", що випускає часом англійські переклади українських письменників роблені за посередництвом російського перекладача. Перекладачем "Пилипка" і "Червоної хустини" був Томас Еванс, "Дружби" — Анатоль Біленко. Їхня англійська мова читабельна, ідіоматична, не викликає поважніших застережень. Книжечка

видана дбайливо, на доброму папері, з мистецькою обкладинкою, з портретом автора і біо-бібліографічними інформаціями про нього на обгортці та має вісім дуже ефектовних цілосторінкових рисунків тушшю роботи В. А. Євдокименка.

Марта Тарнавська

Продовження: ІВАН ФРАНКО

силу, яку ніхто не міг усмирити лише цнотлива дівчиця, коли одноріг, тікаючи від мисливців, зближався до неї і клав свою голову покійно на її груди або лоно. Цєю дівчицею стала з часом Марія, а одноріг символом її цнотливості. Лови на однорога в "заключенім городі" (*hortus conclusus*) були символом людської породи Христа. Мотив однорога відіграв у церковній літературі, образотворчих мистецтвах і скульптурі важливу роль. Учені, письменники і мистці досі не перестають захоплюватися цєю фантастичною твариною. Мотив однорога знайшов своє застосування також у фармацевтиці і геральдиці.⁷

1. Gunther Wytzens, Ivan Franko als Student und Doktor der Wiener Universitat. In: Wiener Slavistisches Jahrbuch. Bd 8, Graz-Köln 1960, S. 231

2. Ivan Franko, Beitrage zur Geschichte und Kultur der Ukraine. Berlin 1963, Kommentare S. 527

3. Gunther Wytzens, Ivan Franko als Student... In: W. Slav. Jahrb. Bd 8, 1960, S. 232

4. Енциклопедія Українознавства. Ч. 2. 1955, стр. 209 Дмитро Чижевський, Історія української літератури. Нью-Йорк 1956. Стр. 62, 156 і 280 Jurgen Weringhard Einhorn, Spiritalis unicornis. Das Einhorn als Bedeutungstrager in Literatur und Kunst des Mittelalters. Munchen 1976, S. 219-224 Jean Sonet, Le Roman de Barlaam et Josaphat. Namur-Paris 1949-52.

5. Jurgen W. Einhorn, Das Einhorn als Sinnzeichen des Todes: Die Parabel vom Mann im Abgrund. In: Fruhmittelalterliche Studien. Jahrbuch des Inst. der Univ. Munster. 6, 1972, S. 381-417 Jurgen W. Einhorn, Spiritalis unicornis. 1976. S. 219

6. Wladimir von Zaloieckyj, Ein Huzulenteller. In: Volkswerk 2. Jena 1943, S. 10-14.

7. Carl Cohn, Zur literarischen Geschichte des Einhorn. Berlin 1896 Ivan Franko, Die Einhornssage und ihre bulgarische Variante. In: Sbornik za narodni umotvorenija i narodopis. Sofija 13, 1896 Maria Lanckoronska, Wandteppiche fur eine Furstin. Die historische Personlichkeit der "Dame mit dem Einhorn." Frankfurt/M. 1965 James G. Rorimer, The Unicorn Tapestries at the Cloisters. New York 1962 Shepard, The Lore of the Unicorn. London 1930, Repr. 1967

Докінчення буде

Вісті з Централі

ОКРУЖНІ ЗІЗДИ

Дня 16 березня на Окружному З'їзді Округу Філядельфія була присутня голова СУА Іванна Рожанковська. Головою переобрано Наталію Даниленко.

Дня 23 березня відбувся Окружний З'їзд Округу Нью Джерзі, на якому була присутня Любов Волинець, заступниця голова СУА. Головою переобрано Лідію Гладку.

Дня 23 березня на Окружному З'їзді Округу Огайо Екзекутиву СУА заступала Марія Савчак, кореспонденційна секретарка. Головою переобрано Ірину Кашубинську.

Дня 23 березня відбувся Окружний З'їзд Округу Нової Англії, на якому Екзекутиву заступала Ольга Гнатейко, вільна членка Екзекутиви СУА. Головою Округу вибрано Марію Гіжу.

Нововибраній і перевибраним головам бажаємо багато успіхів.

ОБІЖНИКИ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СУА

Звертаємо увагу членства на обіжники Головної Управи, які появилися від початку 1980 р.

15 січня у справі українсько-американського довідника і покажчика для подорожніх, який планує видати Українська Дослідна фундація, під редакцією Христини Винар. До обіжника долучено квестіонар, який слід виповнити і переслати на адресу видавництва.

15-го січня обіжник референтки мистецтва і музею Ірини Руснак із закликом до дальшої допомоги членок у вдерданні і розбудові Українського Музею в Нью Йорку, зокрема здобуття членів музею. Підкреслено важливість акції реєстрації предметів народного мистецтва, вишивок до музейної крамнички та творення гуртків любителів народного мистецтва.

22-го січня обіжник референтки суспільної опіки Теодозії Савицької. У внутрішній ділянці суспільної опіки референтка звернула увагу на потребу більшої допомоги для старших віком осіб, зокрема використання різних полегш через урядові агенції як теж ініціювання бюро суспільної опіки при співпраці місцевих українських організацій там, де ще їх немає. У зовнішній ділянці підкреслено необхідність посилення фонду допомоги політичним в'язням, продовження допомоги "бабусям", фондування передплат "Нашого Життя" потребуючим на місяць і поза межами США, висилку одягу, дитячої літератури, взорів і ниток до Південної Америки. Референтка піддає нову ідею, а саме привітання новоприбулих у даній місцевості під гаслом "Вітайте серед нас".

У 1979 р. СУА одержав статус неприбуткової організації (Internal Revenue Code section 501 (c) (3)). Датки на стипендії і всі інші пожертви на цілі СУА можна відтягнути від прибутків при виповнюванні податкових форм (tax exemption). Відділи СУА не мають цього статусу і тому всі пожертви слід вплачувати до Централі СУА (датки на стипендії на адресу Ірини Качанівської у Філядельфії).

23-го січня обіжник виховної референтки Ірини Лончини із закликом зберігання української родини та помочі батькам у виховуванні дітей. Референтка видала посібник для дітей — ленту з піснями "Слухайте та співайте", яку треба поширювати. Ціна 6:00 дол.

6-го лютого обіжник до нововибраних голів Відділів, в яким подано напрямні праці, що повинні буди переведені в життя у перед-конвенційнім році.

14-го лютого обіжник організаційної референтки Ірини Кіндрачук з інструкціями про приєднання членства, закладання нових Відділів та збирання адрес кандидаток на вільних членок.

25-го лютого у справі членства в Українським Музеї до тих Відділів, що дотепер ще не стали членами цієї важливої культурної установи.

4-го березня обіжник до Окружних Управ у справі членок тих Відділів, що розв'язуються з огляду на похилий вік членок. Коли членка розв'язаного Відділу не може включитися до іншого Відділу, але бажає залишитися в організації, може стати вільною членкою СУА. Це дасть їй почуття приналежності до організації, членкою якої була довгі роки. Екзекутива СУА буде розглядати цього роду вільне членство на індивідуальній базі і у випадку фінансових труднощів, членка може бути звільнена від вкладки.

26-го березня повідомлення до Відділів — членів Українського Музею про загальні збори музею.

Всі обіжники повинні бути відчитані на ширших сходах Відділу і засіданнях Окружної Управи. Референтки Відділів планують свою працю згідно з напрямними, референтки Окружних Управ слідкують за переведенням їх в життя.

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В ЛЮТИМ 1980 р.:

По 200.00 дол.:

Д-р Евген і Ніля Стецьків, Тонаванда Н. Н., Парма, Григор і Анастасія Мисишин, Спрінгфільд (201.00)

По 150.00 дол.:

Клявдія Салюк, Джерзі Сіті, Лідія М. Смик, Ковл Сіті, Йоганна Гентош, Філядельфія, Марія і Володимир Барагури, Вудгейвен (через 64-ий Відд. СУА), Іван і Ольга Папас, Довнерс Гров, Д-р Ігор Кодельський, Овк Лавн, Сестрицтво при церкві Р. П. Д. М., Нью Бронсвик, Ірина Полотнянка, Глендейл, 55-ий Відділ СУА, Льюс Анджелес, Олена Бобиляк, Кліфтон, (+ 10.00 дол. на адмін. витрати)

По 50.00 дол.:

Ірина Городиловська, Чікаго, Зорянна Стахнів, Чікаго, Володимира Михайлів, Честер (1ша рата)

40.00 дол. 84-ий Відділ СУА, Чікаго

35.00 дол.: Ярослав Крупяк, Дітройт

Разом 2.486.00 дол.

Ірина Качанівська

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXII РІК ВИДАННЯ

КВІТЕНЬ

ЧИСЛО ЧЕТВЕРТЕ

УПРАВА СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВІТАЄ ВСЕ СВОЄ ЧЛЕНСТВО ПРАДАВНИМ ПРИВІТОМ ХРИСТОС ВОСКРЕС!

МІСТЕРІЯ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТА Є ЗАПОРУКОЮ ОСТАТОЧНОЇ ПЕРЕМОГИ ПРАВДИ, А ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОНЕВОЛЕНОГО НАРОДУ ПЕРЕДВІСТЯМ ВОСКРЕСЕННЯ ДО НОВОГО СВОБІДНОГО ЖИТТЯ, ДЕ БУДЕ " В СВОЇЙ ХАТІ, СВОЯ ПРАВДА, І СИЛА І ВОЛЯ..."

ГОЛОСИ НАШИХ БОРЦІВ У ПОНЕВОЛЕННІ ЛУНАЮТЬ ЩОРАЗ ВИРАЗНІШЕ, ВИМАГАЮЧИ ВІД НАС ПРАЦІ, ПОСВЯТИ І ЖЕРТВЕННОСТІ, А ПРИ ТОМУ ВИСОКОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ РАДИ СПІЛЬНОЇ БОРОТЬБИ ЗА УКРАЇНСЬКІ НАЦІОНАЛЬНО-ДЕРЖАВНІ ІДЕАЛИ. ПРИКЛАД НЕВГНУТОСТІ І ВЗАЇМОПОШАНИ ДАЮТЬ НАМ САМЕ ПОЛІТИЧНІ В'ЯЗНІ, ЗОКРЕМА ЖІНКИ, ЩО В НЕВИМОВНО ТЯЖКИХ ОБСТАВИНАХ ПРОВОДЯТЬ СВОЮ ЛІНІЮ Й СТАВЛЯТЬ ТИМ УКРАЇНСЬКУ ЖІНКУ НА П'ЕДЕСТАЛ, ЯК ВЗІР, ГІДНИЙ ДО НАСЛІДУВАННЯ. ТАКОЖ ЗВЕРНІМ НАШІ ОЧІ В СВІТЛІ ДНІ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО НА УКРАЇНУ В ЇЇ ВАЖКОМУ ЗМАГУ І ДАЙМО ВСЕСТОРОННЮ ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКІЙ ЖІНЦІ В ЇЇ БОРОТЬБІ!

УПРАВА СФУЖО

СПРАВА ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ-В'ЯЗНЯ

У спогадах одного з колишніх в'язнів советських тюрем і концтаборів була подана відповідь лікаря, що його просив в'язень про можливість лікування:

— Не є нашим обов'язком вас вилікувати! Ми маємо так підтримати вас, щоб ви завтра могли вийти на роботу...

Така ось настанова цілої медично-санітарної частини, що відповідальна за здоров'я в'язнів. Немає тут мови про вилікування або якусь окрему курацію, що її в'язень потребує. Вся настанова тієї системи спрямована на те, щоб якнайбільше в'язня використати, пригнобити і принизити. Тій цілі служить не тільки тюремний режим з його суворими правилами. Але власне й ця сама неухвага до його здорового стану, до його недуг і їх лікування.

В'язні-жінки теж підлягають цій суворій дійсності. Це вражає їх тим більше, що жінка привикла до вияву співчуття терплячому. А тут вона розбивається об мур холоду й байдужості до її терпіння. Та вже доля її зовсім незавидна, коли ця жінка попадає вагітною в тюрму. Її вагітність, народження дитини й піклування нею — це один ланцюг терпінь і боротьби.

Про ці умовини антисанітарного в'язничного будня розказала нам Ніна Строката-Караванська. На окремій зустрічі прослухали ми різні етапи цього

страдального шляху. Це послужить нам для свідчення про здоровну опіку над жінкою-в'язнем в СРСР, яку ми зможемо використати на Світовій Жіночій Конференції в Копенгагені. А рівночасно усвідомимо собі ту сторінку ув'язнення, що може не відразу доходить до нас. В умовах позбавлення волі, труднощів слідства, важкої кари засуду і мандрівки — боротьба за здоров'я це ще одне змагання. Його вже ледве витримують пересічно здорові одинці. А як бути таким важко хворим, як Ірина Сенік і Оксана Попович?

ПРОГРАМА ЖІНОЧОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПОШИРЮЄТЬСЯ

У нашій згадці про програму Світової Жіночої Конференції у Копенгагені була згадка, що поважне місце в порядку дня займає справа "апартеїду", себто расового двоподілу в Південній Африці. Цій темі буде присвячений окремий семінар і передбачені постанови.

Тепер появилася вістка про те, що окрема студія на Світовій Конференції обговорить ситуацію палестинських арабів. Буде даний перегляд суспільних і економічних потреб арабського жіноцтва і випрацюваний план підтримки й допомоги для них.

Рівночасно з тим у програмі Світової Жіночої Конференції має бути обговорений стан жінок-біженок у цілому світі. Цей звіт опрацює канцелярія Високого Комісара для біженців при Об'єднаних Націях.

Для нас важливі ці додатки тому, що це є відхилення від засади поділу жіноцтва у рямки поодиноких державою. Що більше тих окремих випадків буде обговорюватись, то скоріш можемо вимагати уваги для переслідуваної жінки України.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО СОЮЗУ

Український Жіночий Союз у Відні — це найстарше жіноче товариство, засноване поза межами Батьківщини. Воно постало в 1920 р., себто в тому часі, коли у Відні був ще великий центр української еміграції з різних земель України. До його засновників належать визначні постаті нашого жіночого руху — Марія Донцова, Мілена Рудницька, Олена Федак, Олена Левницька, Ольга Басараб, Софія Дністрянська, Ольга Галаган, д-р Надія Суровцова. У ньому вперше об'єднались для спільної громадської праці галичанки з придніпрянками.

У цьому році Український Жіночий Союз відзначить 60-ліття свого громадського шляху. Це великий шмат часу, в якому судилось пережити дуже багато. Після оживленої діяльності перших років слідувало сповільнення роботи, а в часах приєднання Австрії до Райху навіть завішення товариства. Відновилося воно щойно після уступлення большевицької окупації. І від 1959 р. перебуває в великій сім'ї організованого жіноцтва — є складовою частиною СФУЖО

Йому й присвячена особлива наша увага. У 1979 р. відвідала У. Н. С. представниця нашої Екзекутиви Лідія Дяченко. У літньому часі не можна було скликати сходин, але відбулись численні розмови на організаційні теми. У листопаді 1979 р. побувала у Відні Ольга Штайнер, заступниця голови СФУЖО в Європі. У висліді тих зустрічей відбулися 23 лютого 1980 Заг. Збори товариства.

До нової Управи увійшли пані: Гайді Залозецька, голова, Віра Буш, заступниця, Павліна Попп, і Ольга Козаченко, секретарки, Стефанія Мадцінгер, скарбничка. Референтками стали пані: Еріка Коллер, організаційною, Любомира Жупик культурно-освітньою, Армінія Рінгофер супс. опіки. До Комісії увійшли пані — Марія Мацелінська, і Христина Відгольм.

ЗВІТ З УКРАЇНСЬКОГО РОКУ ДИТИНИ

Комітет Міжнародного Року Дитини у Женеві назначив 15 березня 1980, як речень остаточного звіту всіх організацій, що займалися Роком Дитини. Тому й Світова Комісія УРД на цей речень виготовила обширний звіт із своєї діяльності.

Велику частину звідомлення займає організаційна частина, яка описує створення Комісії, усіх Крайових Комітетів і вичислення починів Українського Року Дитини. Іншу частину звіту виповняють осяги Крайових Комітетів. Окрему увагу приділено заходам Єпархіяльного Комітету РД у Бразилії. Сам факт, що в 86 селах (колоніях) відбулися курси, в яких навчалось біля 3,000 дітвори, заслуговує на увагу. Дальша допомога українському сільському населенню Бразилії є тим проектом, що його Світова Комісія хоче розробити засягаючи допомоги ЮНІЦЕФ-у.

ГУРТКИ АМНЕСТІЇ

Ми були свідомі того, що Гуртки Міжнародної Амнеції допомагають нашим в'язням. Відомості й адреси в'язнів вони отримали з централі Міжнародної Амнеції в Лондоні. Це дуже корисно, що нашими в'язнями опікуються мешканці різних країн. Це вказує на те, що їх доля не байдужа не тільки нам, землякам, а й цілому вільному світові.

Оце недавно отримали ми адреси трьох таких гуртків. Два з них створились були в Зах. Німеччині, а третій у Данії. Ці Гуртки провадять жінки, які відгукуються на клич підтримки й опіки.

На наші листи до них наспіла скоро відповідь. Грете Паульзе з Одензе у Данії дуже рада поділитись своїми враженнями з допомоги Ірині Стасів-Калинець. Їх Гурток видав листівку, заадресовану Леоніду Брежневу, з проханням звільнити їх підопічну. Ця листівка (1,550 шт.) була вислана йому з усіх скандинавських карін. Гурток зацікавлених тим що Ірина Стасів-Калинець пише казки, Вибірка їх знайшлася в західнім світі й має появитися друком. Бо Одензе — це місцевість, в якій народився Андерсен,

автор казок для дітей. Отже їм дуже приємно, що в 100-ліття його народин вони підтримують авторку казок українського народу.

Другий гурток у Німеччині очолює Ільзе Корн у Дорстені. Цей Гурток опікується Іриною Сенік у Казахстані. Вони мають "Нездоланий дух" із поезіями Ірини, подивляють вишивки, що вона їх виконує. Допомагають їй послілками. Між ними йде жваве листування. Гурток призадумується над якоюсь акцією, яка допомогла б Ірині Сенік звільнитися з заслання.

Третій гурток із Німеччини ще не відгукнувся. Перед нами виростає завдання підтримки їх роботи, яка має велике значення в обороні жінок-в'язнів.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Вкінці вересня 1979 р. у Мюнхені відійшла у вічність громадська діячка і журналістка бл. п. **Олена Юрченко**. Походила з Києва, де народилася в сім'ї Морозових. Її батько був професором анатомії Київського університету, але помер молодю й вони з матір'ю виїхали з Києва. Її дитинство й юність пройшли під опікою бабуні, яка мала великий вплив на молоде дівчатко. В тих роках молоді Олена захоплювалась театром і якийсь час навіть виступала в ньому. Ще дуже молодю вийшла заміж за молодого піаніста. Покинувши театр, вона вивчила машинописання і працювала в редакції однієї з найбільших газет у Києві. Під час другої світової війни вона одружилася з відомим науковим і політичним діячем, пізнішим професором УВУ Олександром Юрченко. Після війни подружжя перебувало в таборі ім. М. Лисенка в Гановері, де обидвоє активно працювали в українській громаді. Переїхавши до Мюнхену Олена Юрченко включилася в ряди ОУЖ. Коли Гол. Управа ОУЖ стала видавати Жіночий Інформаційний Листок ?ЖІЛ) вона стала співпрацювати, а згодом була його редакторкою. Згинула у жовтні 1979 р. від автомобілевого випадку. Численна українська громада провела її в останню дорогу. Із нею відійшла жінка великих здібностей, що вміло і ревно послужила своїй організації.

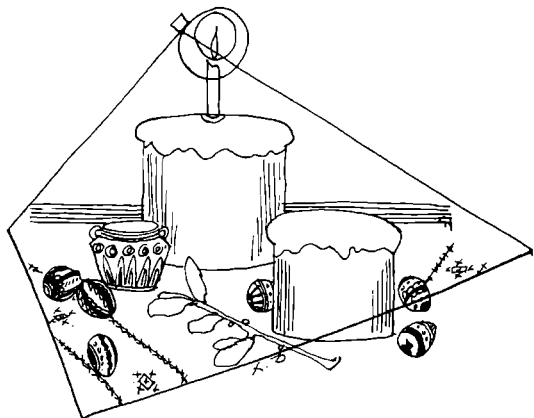
OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL XXXVII

APRIL 1980

No. 4

WITH THE FEAST OF CHRIST'S RESURRECTION WE GREET
WORLD FEDERATION OF UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATIONS
AND ALL ITS MEMBER ORGANIZATIONS, THEIR HEADQUARTERS
AND MEMBERS

ALL ORGANIZATIONS THAT SHARE OUR COMMON EFFORT AND
GOALS: THE FREEDOM OF OUR COUNTRY, ITS GROWTH AND
FUTURE AMONG THE "CIRCLE OF FREE NATIONS;
FELLOW COUNTRYMEN IN UKRAINE AND BEYOND IT, IN JAILS, IN
PRISON CAMPS, IN EXILE;
FELLOW COUNTRYMEN IN THE FREE WORLD, SCATTERED OVER
THE FACE OF THE EARTH
REGIONAL COUNCILS, BRANCHES, THEIR MEMBERS AND
MEMBERS-AT-LARGE OF UNWLA

HAPPY HOLIDAYS!

CHRYSTOS VOSKRES!

VOISTYNU VOSKRES!

Executive Board of UNWLA

EDITORIAL

PYSANKA

We are separated from our homeland by wide spaces, seas, continents. Those who were born in Ukraine are also separated by time; they remember Ukraine as the land of their youth. Others know it only as the land of their ancestors.

Something, maybe a nostalgia for Ukraine or maybe a need to be closer to her, has awakened a desire for knowledge of the past, the culture of Ukraine, its folk art, its heros.

In Ukraine, our individuality is being limited to stage performances, simple embroidery... True folklore, folk art in its purest form is being pushed into the shadows. At the same time, interest in ancient traditions is growing. In the land of limited freedom, every pysanka, every form of pure folk art, is a manifestation of the need for closeness to our homeland.

The same feelings can be observed here. Old and young alike are learning ancient Ukrainian traditions, are incorporating them in their holiday celebrations, and are sharing them with non-Ukrainians. The pysanka has become an object of great interest. We are learning not only the technology of the pysanka, but also its history, its role in society, its symbolism.

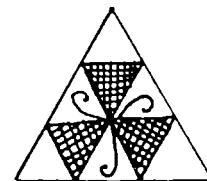
All this has great importance not only for us, but also in the preservation of our traditions, which are forgotten or are dying with the deliberate aid of Soviet regime.

Ancient traditions are for us a magical potion

which brings us closer to our homeland. Incorporated in the little pysanka, we see not only a great love for beauty, but also magical thoughts and dreams, worldly philosophy, and the beliefs of our ancestors.

OUR COVER

GEOMETRIC SYMBOLS

Geometric symbols and patterns are the predominant form of *pysanka* ornamentation. A *pysanka* artist, confronting the difficult surface of the spheroid egg, mastered it by dividing it with straight lines into triangles, squares, belts, and other shapes. The divisions provided areas that were then easily filled with symbols and ornaments. The egg could be divided into as few as two or four areas or into as many areas as an ambitious artist desired. A very popular symbolic pattern emerging from this type of division was called "the forty triangles". As each triangle was drawn on the egg it was designated to fulfill a particular wish.; With the advent of Christianity to Ukraine, the meaning of the forty triangles was adopted to represent the forty days of Lent, the forty days of Christ's stay in the desert, or the forty martyrs. The triangles could be left plain or filled in with nets, lines, or dots. Another group of geometric symbols was derived from the stylization of objects found in the house and fields. Designs of barrels, saddlebags, rakes, spades, ladders, windmills, combs, and forks belong to this category.

Pysanky and their Symbols. Tania Osadsa. The Ukrainian Museum. New York, 1980.

MOTRIA KUSHNIR

For days after the phone call I could not get the conversation out of my mind. In keen frustration I suffered as my thoughts kept turning on I-could-have-sayings and I-should-have-answers. Truth to tell, my second encounter with the Telephone Critic had been devastating.

When she called the first time—ostensibly to propose being my coauthor—she had limited her criticisms to just me, up close and personal, as they say in contact sports. But in round two, she had actually lowered the boom on my entire generation. And I, shame of shames, while answering the bell, could not, did not, rise to a defense. She had clobbered me and, with me, every person within twenty years my peer.

Ignorant young fools, she had called us. Never listen was her charge; doomed to repeat mistakes was the consequence she threatened. "So little promise" and "godawful grim" were the exact words she used to describe us and our future.

Her argument worried at my brain like a dog gnawing at a bone. Being a stubborn bonehead, however, I refused to accept her reasoning as sound. She was, undoubtedly, wrong. I promised myself a bright future and would accept no other. But how to prove that she was mistaken and I, correct?

Responsibility for answering her accusations lay heavy upon me. The good name of my generation, as well as the future of humanity, hung in the balance. Doomsayer that she was, she could not possibly be right... Could she?

Of course not, I reassured myself. Don't let that gloomy rhetoric get you down, I resolved as I composed myself. Get yourself a strategy, I advised myself. Reconstruct her argument and find the failings in its logic, I coached myself. Then, call her back and give her a piece of your mind, I cheered myself on. Or better yet, I smiled slyly to myself, let her call you; then, blast her with a sneak rebuttal.

I worked hard to recall her ratiocinations. To my

recollection, they ran along the following track: today's elderly get no respect from today's young people. These immature know-nothings, who think they know it all, don't listen to the wise (read aged). Today's aged—that is, yesterday's young people—used to listen to *their* elders—that is, yesterday's old people—when they were young. But a fat lot of good it has done them. For here they are, old before their time, sentenced to be today's aged with every last prayer for the future invested in us, the currently young and hard of hearing.

Pretty desperate stuff! But could she support it? Was it fact, then, that she and her age peers had been sandwiched between two of the least good-for-something generations of all time? I thought not.

Long hours I spent marshaling my reason and drilling my thoughts into perfect order. I jotted notes onto index cards and rehearsed my speech. When she called, I was ready for her.

"Is that you?" she asked in response to my hello.

"You who?" I queried, feeling very certain of myself.

"My coauthor," she snapped.

"Ah, you mean me," I parried, "the person you berated not so long ago for inattention. I'd like to demonstrate for you that, in fact, I not only heard what you were saying, I remembered what you said. I have thought it over and, now, I'd like to give you my reply." Barely hearing her bemused reaction, I began.

"When overcome by nostalgia, we tell ourselves that, once upon a time, there was no generation gap. In idealizing the past, we picture old and young — like the lion and the lamb — living and conversing with each other in perfect accord. On the other hand, when we slip into a negative mind, we become convinced that any sort of common ground for agreement between individuals of different ages is impossible.

Both positions being extreme, neither is more than partially correct." Here, because my throat was just a little dry, I paused to swallow.

She seized this opportunity to remark—sarcastically, it seemed to me: "You don't say?" Ignoring her disparaging tone, I continued:

"What I mean to say is that in societies where change occurs only very slowly, the old are venerated as seers and arbiters of custom. 'What happened to me,' the old can say with solid confidence, 'will happen to you.'

However, in a world where change is rapid and continual, yesterday's news is, finally, merely yesterday's news. Our knowledge of what happened in the past does not necessarily provide insight into what will happen in the future. Moreover, the disruptive impact of change is, cumulatively, greater than one would expect."

"Is that right?" she asked with what I am sure was feigned surprise. She rattled me a little, so I continued quickly, trying to make my point before she undercut me, again.

"As I was saying, change scrambles communications between the generations, causing missed

connections and a lot of grief. I've come to this conclusion after giving the matter a great deal of thought.

Let's state the problem in the simplest possible terms.

You, as a member of the older generation, give me advice and tell me what to do. You base your instructions to me on your own time-tested knowledge and practical know-how. You expect that if I follow your directions correctly, I will be successful. Whenever I fail—or seem to, in your eyes—you simply assume that I, and not your guidance, am to blame.

I, as a member of the younger generation, at first look to you to teach me how to live. I follow your directives religiously, afraid to deviate in any particular. But over time, it comes to pass that your version of reality and my experience of it do not agree. What happens, then? Of course, you lose your credibility, authority, control over me.

The older I get, the less will I accept someone else's word against my own opinion. I begin to believe that, in my case, experience has been the best teacher; at the same time, I will not accept another's experience as valuable or authoritative — especially if that other is younger than I. Moreover, I expect those same younger folks to accept my judgement as superior to their own.

Now, if things never changed, if they always stayed the same, the older generation would never lose authority over the younger members of our race. In such a world, events would never belie or challenge the official version of reality. Rebellion against those who already control — that is, the old — would be totally unnecessary; thus, rebellion could never be legitimized.

So, arguing in their own best interest, older people claim that they've seen it all, that nothing changes and that, if the young know what's good for them, they'll listen to their elders. Am I right?"

My question hung in the air. No answer was forthcoming. By God, I thought I had her! I pressed my advantage.

"Last time we spoke you said that you remembered being young. I hope you'll pardon me for noting that "remembering" is not the same as "being". Then, again, you were young at a different time and in another place. So much has changed between your youth and mine.

Given these circumstances, how can you deny that I am, in fact, the best judge of what is good for me? How can you insist that you know better? After thinking about it, wouldn't you concede that I am qualified to be—decidedly, that I deserve to be—the captain of my ship and master of my fate?

Will there ever come a day when you'll agree to see me as myself and not as a younger version of yourself? Can't you understand how different my generation is from yours? How changed the world is?

Things do not stay the same. Events do not repeat themselves. We must meet each new day with an open mind, learn to live in the present and not the past. As

David Hume made amply clear, just because the sun has risen every morning does not guarantee that it will rise tomorrow."

My rebuttal was completed; I was proud of myself. I had gotten it all out without mistake or hesitation. I just knew that she, on the other end of the line, must be speechless with admiration.

Her voice came across to me with same shocking effect as a sudden splash of ice water on a sun-heated, sleeping head.

"David Hume, my dear, also said that his philosophy was, in practical terms, useless as a guide for conducting one's life. And there's a lot more I could say about this silliness which you espouse.

But—because I have no intention of answering your tirade point-by-point — I'll just say that at your age I was just like you; I, too, refused to believe that history repeats itself. The problem was, of course, I had not lived long enough to see it happen.

As you get older, you'll be amazed how much your opinions will change and how much the world remains the same. Then, you'll remember what I said today and think, 'She was the first who ever told me so.' Living in the present, you will learn, is just fine so long as you do not forget the past. You'll do well to heed my advice."

I was speechless, really speechless! I decided that there's no way to get through to that woman. Not only is she stubborn, she simply does not listen.

And now, dear reader, it's up to you to evaluate her argument and mine. Moreover, after hearing her say and my say, you can determine whether in fact, as well as in folk sayings, two heads are better than one. We — that is, both she and I — have done our part. For after all, we do not promise clarity of thought, we guarantee you only Double Vision.

CHRONOLOGICAL REVIEW OF BR 72 from 1/1 thru 12/31/79

Br. 72 is bilingual branch, composed mainly of American born women of Ukrainian descent. We are 38 members at the close of 1979. We hold our meetings the 3rd Wednesday of each month at the Ukrainian Institute, 2 E. 79th St., N. Y. C. Not all of our members can speak, read or write in Ukrainian, and a few do not understand it too well. However, this does not deter us from actively participating in Ukrainian affairs and in the Ukrainian community in general. We are proud of our Ukrainian heritage, and thus would like to further enhance our lives with the rich Ukrainian culture that has been handed down to us by our forefathers.

We have 1 member on the UNWLA executive board, and 2 members on the Regional Council Board. We always recite a prayer and sing the Soyuzanka hymn before each monthly meeting begins. We conclude by serving refreshments. Our members attend the various workshops offered by UNWLA, such as embroidery classes; egg decoration classes, etc. We read all mail sent to us from

headquarters and Regional Council. If it is in Ukrainian, we translate it to the best of our ability, and then discuss our action to be taken.

The following are events that Br. 72 took active part in, either individually or in groups:

February:

Attended "Reading of Ukrainian Independence Proclamation" at the Blue Room in City Hall on 2/19.

On 2/25 attended annual meeting of Regional Co. Donated cake.

March:

Delegate attended annual meeting of the Ukrainian museum.

April:

Sent telegram to Pres. Carter congratulating him for his assistance in the release of 2 Ukrainian dissidents; Valentyn Moroz and George Vins. Attended meeting with Moroz soon after.

Held our annual meeting for 1979 on 4/25, with Mrs. Schurova presiding.

May:

Participated in manifestation held for V. Moroz in Bryant Park on 5/12. Certain members assisted at the museum. Sent cards to political prisoners at our monthly meeting. Participated in St. George's street festival. 5/27 — Attended dinner in honor of UNWLA exec. bd., Reg. Co. presidents, N. Y. Reg. Co. exec. bd. and local presidents.

June:

6/2 — Attended Ukrainian Day at Holmdel Art Center in N.J. 6/3 — Attended a testimonial dinner honoring Mr. Rakowsky, founder of Self-Reliance Credit Union. 6/10 — Br. 72 sponsored a fashion show correlated by fashion designer Roksolana Shagadyn, which included a buffet. 6/20 — Held final meeting of season. Invited prospective members to an open house. Concluded with refreshments.

July:

7/15 — Attended the 21st Commemoration of Captive Nations Week.

August:

8/19 — Attended Soyuzanka Day at Soyuzivka. Donated prizes for the raffle.

September:

9/29 — Br. 72 held its 17th annual Dinner-Dance at Soyuzivka. Our theme was "Year of the Ukrainian Child." A few members hand embroidered Ukrainian outfits and dressed dolls in them. These were used as centerpieces for each table.

October:

10/12 — Attended opening of new exhibit at the Museum. 10/13 — sent delegate to the press seminar in New Jersey. Sent delegate to represent Br. 72 at the 100th Anniversary of Br. 104. 10/27 — Br. 72 hosted dinner for UNWLA Conference and their guests. Baked cake. 10/28 — Attended dinner by UNWLA Conference and their guests. Baked cake. 10/28 — Attended dinner by UNWLA for Reg. Co. Pres., Reg. Co. exec. Bd., local Br. presidents, and museum exec. Bd.

November:

11/4 — Held our annual meeting for new officers for 1980. Mrs. Schrova once again honored us by presiding. 11-18 - Held our annual Musicale, which sponsors young outstanding talent. A lavish buffet followed. It was a huge success.

December:

12/2 — Attended an evening of merriment at Regional Council. Donated a cake. Also a number of our members actively participated in the program. 12/9 — Held our annual Christmas Party featuring Ukrainian traditional foods and singing of Ukrainian and American Carols. 12/16 — Eleven of our members attended the 25th Anniversary luncheon of Br. 64 at Hotel Roosevelt. Also took out a half page and in their Journal. Donated \$200 to "Our Life Press Fund". 12/21 — Took active part in the tree lighting ceremony at Regional Co., singing Ukrainian Christmas Carols.

In conclusion we try to keep abreast of the various articles about the Ukraine and its people, that appear in the news media, magazines, etc., and if there are any misrepresentations, we voice our complaints by either calling or writing to the source. We do hope that in the future perhaps we can take an even more active part in the Ukrainian Community. One way of doing so, is to be a good Soyuzanka.

Olga Liteplo,
President thru 12/31/79.

Dear Editor:

It is always with pleasure that I receive "Our Life". Because I was born in the U.S. before World War I am unable to read Ukrainian. I turn to the English section of "Our Life" and try to keep in touch with my ethnic people to the best of my ability.

I read with great pleasure on page 28 of the December 1979 issue about the Ukrainian Photo-Documentation Project. The creation of a Center like this will help preserve the history of the culture, tradition and daily life of the

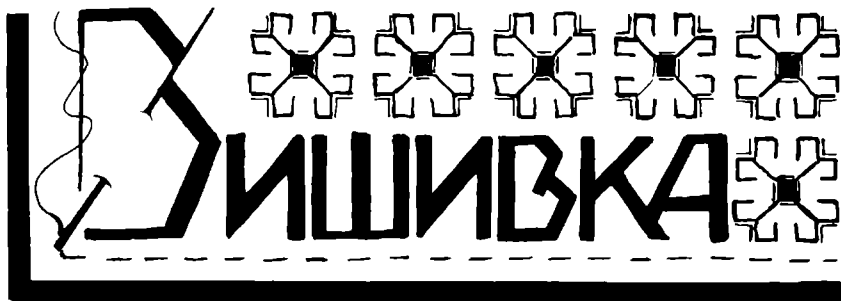
Ukrainian settlement in the U.S., especially its pioneer phase.

All my life, I never really knew what I was or where my ancestors came from. But now I want to know my history and I want the truth. I have been trying to get a history of the Ukrainians in America, but I have not been able to find any. I found one wonderful book written by Emily Balch in 1910 (available from Arno Press), but I am still trying to find a more recent book written by one of our people about our experience in America.

Anna Senior Staten Island Branch

CORRECTION

Correction of typographical error in the Feb. 1980 issue of Our Life: In the editorial column on page 22 second paragraph from the bottom of the page, the sentence should read: "But the memory and knowledge of heroic deeds of others obliges each individual to a certain amount of effort, not just to loud words of praise and respect."

СКІСНИЙ НАСТИЛ ІЗ КИЇВШИНИ

Вишивальні нитки, що витворюють взір, кладуться одна біля одної докладним укусом поверх тканини, як показано на рис. ч.4. На рисунку взору (ч.3а) поодинокі пелюстки є вишиті червоною ниткою, а додаткове викінчення — чорною, виконанні звичайними стібками.

Долішна прикраса суконочки подана на рисунку ч. 3б.

Ці зразки представляють нам, як гарно можна примінити нашу народню вишивку, в різних її відмінох, до сучасного вбрання, для дітвори які для дорослих вишиваймо!

Таня Дяків-Оніл

ДИТЯЧЕ ВИШИВАНЕ ВБРАННЯ

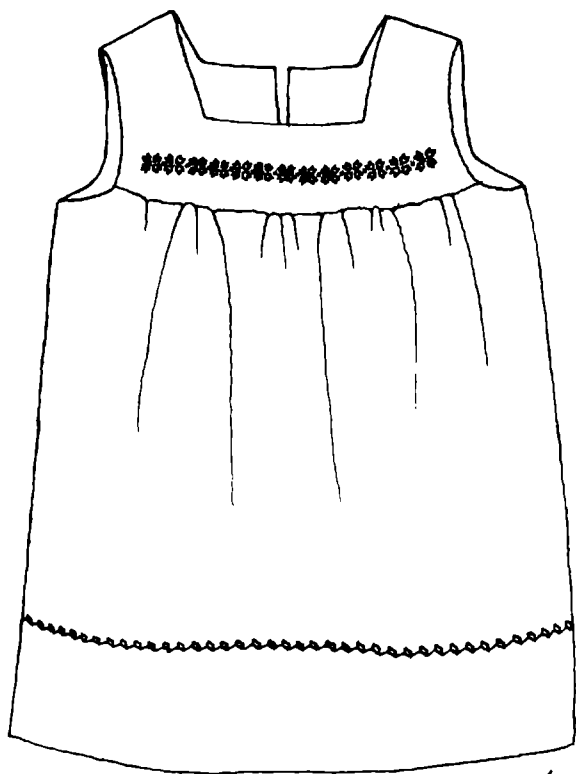
Вже в попередньому числі "Н.Ж." подали ми зразки дитячого вбрання, запроектовані й виконані Мирославою Стахів з нагоди Року Дитини. Вони були виставлені у Філядельфії на початку курсу вишивки, що його провадить Таня Дяків-Оніл з рамени Округи СУА. Тепер продовжуємо цей показ, подаючи ще два моделі.

Ч.1. Суконочка для дівчинки. Виконана з білого матеріалу. До горішньої частини (без рукавців) доточена морщена долина. Спосіб прикраси:— На горішній частині впоперек уміщений київський взір (ч. 3а), якого основна форма зветься "повна рожа". Вона виконана київським скісним настилом. Долина суконочки прикрашена відповідним

вузеньким узором (ч.3 б.). Вишивається виключно червоним і чорним кольорами. Шитється без канви, рахуючи нитки тканини.

Ч.2. Суцільне вбрання для хлопчика (райтузи, "оверол"), вишите взором із Чернігівщини. Матеріал для вбрання — полотно бежово-сірого кольору. Поміж сучасними матеріалами того роду є такі, що нагадуються льняний виріб. Для крою можна користуватись формою BUTTERICK ч.5732. Застібкується на обох плечах.

Вбрання прикрашене взором (ч.5.) що є виконаний прямим настилом і "зерновим виводом". Вишивається одним кольором нитки — білим, ясно сірим, блідо синім або бежовим. Шитється без канви, рахуючи нитки тканини. Взорець є розміщений з обох боків переду суцільного вбрання.

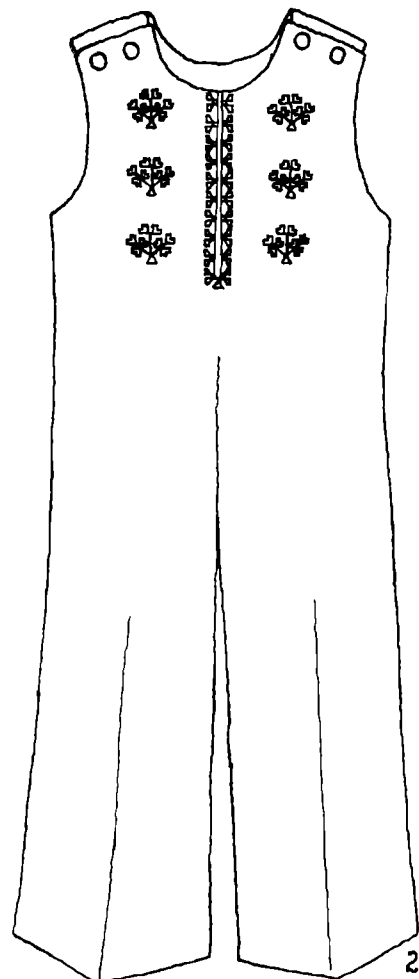

1.

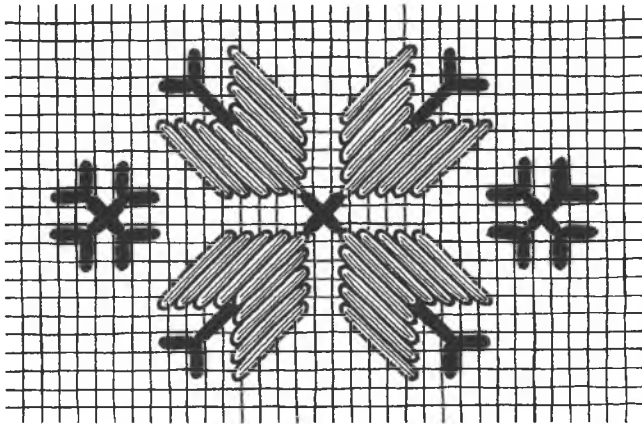
НАСТИЛУВАННЯ

Настилування "лиштва" — це спосіб вишивання, де кладеться вишивальну нитку по прямій нитці полотна. Залежно від взору, що ми його вибрали, настилуємо (або кладемо верхом) вишивальну нитку рівнобіжно до ниток тканини полотна, та одну до одної. Ідучи сподом голка поступає все на одну нитку полотна дальше, як показано на рисунку ч. 6. Настилування є дуже легкий і прийнятний спосіб вишивання, вживаний найбільше на центральних землях України. При дбайливим та охайнім вишиванні цей стіб може бути майже двобічним.

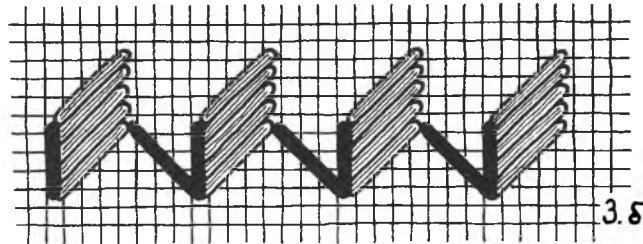
Пояснення до стібку "зерновий вивід", який творить неначе "пень" та "гілки" в цім мотиві, подамо в черговому числі.

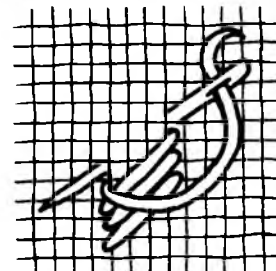
2.

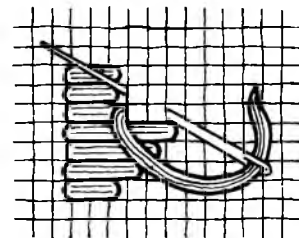
3.а.

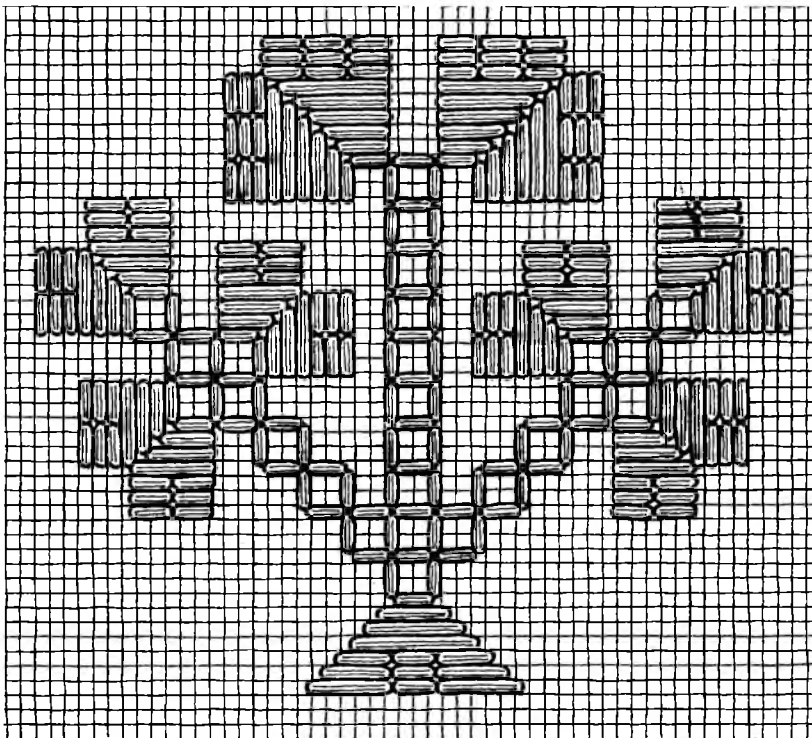
3.б.

4.

6.

5.

Рис. М. Винницька

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У "Н.Ж" ч.2, 1980 ст.24 у статті "Пізнаймо українську мережку" зайшли дві помилки. Вони знаходяться у 1. стовпці в уступі "Щоб приступити... Там у 14. рядку речення починається:

Дуже уважно треба протягати... а повинно бути: протяти...

У 20. рядку, де докінчується речення словами: "прутик, як також не підтягати вишивальної нитки... повинно бути: як також не підтяти вишивальної нитки.

Просьтесь читачок справити ці помилки на сторінках числа.

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ:

Дарія Балазюк, Бетлегем, Пенн. — 8 вишитих торбинок на хустинки до носа, 1 вишита серветка і 10 закладок.

Олена Геба, Нью Йорк, Н. Й. — 5 писанок і 7 писанок до колекції.

Розалія Перебецька, 100-ий Відділ СУА, Картерет, Н. Дж. — 2 малі серветки.

Сердечно дякую
Ірина Волянська
завідуюча крамничкою.

Замість квітів

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Теодора Цара** складаємо 10.00 дол на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Тобі дорога Олю та цілій родині висловлюємо щире співчуття.

Ольга і Богдан Фостяк

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ірени Фединашин** складаємо 10.00 дол на Пересовий Фонд "Нашого Життя" а родині висловлюємо глибокі співчуття.

Ольга і Богдан Фостяк

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ТОРТ МАКОВИЙ:

10 яєць
1/2 фунта цукру-піску
6 унцій маку

Жовтки втерти з цукром, додати спарений і змелений на машинці мак і піну з білків. Спекти два коржі у вимашених маслом формах. Перекласти масою кавовою або чоколядовою.

МАСА КАВОВА:

6 жовтків
6 ложок цукру-піску
1/2 склянки сильної чорної кави
1 цукор ванільовий

Жовтки втерти з цукром, дати до посудини і вкласти в кип'яток. Додати

ванільовий цукор. Втирати швидко, заливаючи гарячою чорною кавою.

Окремо втерти 1/2 фунта масла з трішки цукру-пудри. Коли крем прохолоне, втирати його з маслом.

МАСА ЧОКОЛЯДОВА

Приготовляється так само, тільки замість кави заварити 4 унції чоколяди в склянці солодкої сметанки.

СКЛИЦЯ КАВОВА:

8 унцій цукру-мучки, 3-4 ложки гарячої чорної кави. Втерти на тарелі, додати запах ванільовий і коли почне остигати, мастити торт.

СКЛИЦЯ ЧОКОЛЯДОВА:

4 унції чоколяди розварити з 1/2 склянки сметанки або молока, накінець додати 2 ложки цукру-пудри.

Замість склиці можна мастити торт зверху кавовою або чоколядовою масою. Піч нагріти до 350 ступнів.

ТОРТ ГОРІХОВИЙ

10 яєць
склянка цукру-піску
1/2 фунта масла
1 фунт мелених горіхів
1/2 фунта тертої чоколяди
1/2 тертої булки
Сік і шкірка з цитрини

Жовтки втерти з цукром, додати масла, втерти знову, додати горіхи, чоколяду, булку, сік і шкірку з цитрини і піну з білків. Легко вимішати і спекти два коржі.

Маса чоколядова або горіхова.

Склиця чоколядова.

Піч нагріти до 350 ступнів.

М. Б.

3 листів до Редакції

Вельмишановна і Дорога Пані Уляно Любич!

Прошу мені повірити, що приємно мені є виконати доручення моєї дружини — Дарці і післати Вам чека за передплату Вашого чудового журналу.

Дозвольте мені поставити його на другому місці після "Лиса Микити" між десятками українських журналів, газет і неперіодичних видань, що публікуються по цілому демократичному світі!

Пані Уляно, Ваші передові статті є вдержані завжди у ясному неагресивному тоні, логічно висловлені міркування навійні непропагандивною любов'ю до людини взагалі, а української зокрема. Для Вас у моєї Дарці і у мене велика пошана і любов. Добираєте чудово статті, у яких ніяк не видно яку-небудь партійність, чи тенденції "спечи печеню" своєї вузької групи.

Щоб багато не розводиться:

Пані Ф: Любинецької "А ми таки за українську мову" (ч. 10 листопад 1979) читав я 2 (два) рази. Я нічого нового з цієї статті не навчився, а всетаки захоплений ніжно-переконливою аргументацією і таким кольосальним навантаженням любов'ю до своєї традиції, своєї церкви, своєї безталанної нації. Так могла написати тільки жінка.

Шкода, дуже шкода, що мало українських людей читає взагалі, ще менше українські дописи в українських газетах, а ще хіба найменше наша молодь, що виховується на англійській літературі, а часто навіть і без неї.

Статтю п. Ф. Любинецької може приспособити до себе кожна національна група на еміграції, а спеціально наша українська, що живе у специфічно нещасливих обставинах.

Щастя Вам Боже!

Вітаємо з належною пошаною і подивом для Вас і Ваших Шановних Співробітників

Ваші

Тарас Юрій і Дарія Снігуровичі
Вінніпер, Канада

СЛУХАЙТЕ — І СПІВАЙТЕ

ПІСНІ І МАРШІ ДЛЯ ДІТЕЙ НАГРАНІ НА ЛЕНТІ
ВИДАЛА ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА СУА

Виконують: Христина Липецька — меццо-сопрано
Марія Лісовська — фортеп'яна

Учть дітей співати за допомогою цієї ленти

Текст пісень залучений

Замовляти
або

UNWLA
108 SECOND AVE.
NEW YORK, N. Y. 10003

IRENA LONCHYNA
20175 LUMPKIN
DETROIT, MICH. 48234

Ціна 6.00 дол.
поштова оплата 0.45

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НЬЮ-ЙОРК

89-Й ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(Хроніка за 1979 р.)

Загальні збори Відділу відбулися 11-го лютого. Переобрано головою Оксану Ленець. Відділ має 49 членок, 43 передплачує журнал "Наше Життя". Хоч Відділ складається в більшості з членок, що вже з бабунями, праця проходить жваво. Відділ опікується Школою Українознавства, є членом місцевого Відділу УККА, співпрацює з іншими організаціями, виконує усі зобов'язання до Централі і Окружної Управи. Відділ відбуває ширші сходи, на яких обговорюється біжучі справи. На кожні сходи культурно-освітня референтка підготовляє цікаві реферати, а під кінець при каві присутні дружньо гуторять.

Сходи в березні, це перші сходи після зборів, на яких управа робила плани праці на біжучий рік. Тому що 1979 р. був проголошений Роком Дитини, рішено присвятити більше імпрез дітям. Відділ спровадив "Ляльковий театр" під керівництвом Ольги Гаєцької і Марти Данилюк. Улаштував авторську зустріч із письменницями Аллою Косовською і Іванною Савицькою.

Референтка мистецька і зв'язків Софія Барусевич показала світліни з виставки народнього мистецтва в бібліотеці Тавн оф Олів. Про виставку згадала місцева преса. Річницю нашого генія Тараса Шевченка відсвятковано вислуханням добре опрацьованого реферату проф. Андрія Горняткевича, який відчитала його мати Дарія Горняткевич. Цей реферат також був виголошений в Українському Музеї-Архіві та в Едмонтоні, Канада.

На сходинах у квітні культурно-освітня референтка Олімпія Васьків відчитала статтю Олександри Копач "Літературний портрет одної сучасниці", про життєвий і літературний шлях поетеси Ліни Костенко.

В травні Відділ вислав листа з подякою до президента Картера за старання звільнити наших в'язнів.

13-го травня відбулося Свято Матері, переведене Школою Українознавства. На сходинах нова членка Наталія Войновська відчитала свій сполин про поетку й політичну діячку Олену Телігу "Б'ють Літаври", що був надрукований в "Нашому Шляху" в квітні 1973 р. Також відбувся продаж уживаних речей. Прихід призначено на суспільну опіку.

3-го червня зустріч з письменницею Аллою Косовською. Людмила Волянська подала життєпис авторки, а амсамбль "Промінь" під керівництвом Богданни Волянської відспівав кілька пісень. На жаль тексти пісень не були авторки, як ми сподівалися.

Відділ вислав обов'язкові вплати до Централі СУА 520 дол. і 100 дол. вкладки до Українського Музею. Вислано дві пачки до Колегії Сестер Йосифіток у Бразилії з супровідним чеком на їх викуп.

Референтка суспільної опіки Ємілія Реннер займається висилкою пачок, відвідує хворих, пише картки.

9-го червня — закінчення навчального року Школи Українознавства, директоркою якої впродовж кількох років була Олімпія Васьків. Відбулася Служба Божа в наміренні дітей, коротка програма та перекуса, приготована нашим Відділом. Переведено збірку на Валентина Мороза та передано її до Централі.

1-го серпня на сходинах обговорено прийняття гостей і союзнок в "День Союзянки" на "Союзівці". Господарем цієї імпрези є наш Відділ.

30-го серпня на сходинах була присутня організаційна референтка Округи Марта Данилюк. — 30-го вересня відбулася виставка Лялькового Театру у зв'язку з Роком Дитини. Для школи придбано "Історію України в образах". Культурно-освітня референтка відчитала статтю "Чи потрібне національне виховання дітей" авторства Івана Боднарука.

28-го жовтня відбулася зустріч з письменницею Іванною Савицькою. Вона відчитала свої твори, що присутні прийняли з захопленням. Авторка не прийняла винагороди в сумі 50.00 дол. а передала її через наш Відділ на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

5-го жовтня з нагоди місяця книжки культурно-освітня референтка відчитала статтю авторства Олени Теліги "Книжка — духовна зброя". 6-го листопада влаштовано традиційну забаву на День Подяки. Листопадові святкування відзначено відчитанням статті Івана Боднарука: "Листопадовий Зрив і українська жінка". Статтю відчитала культурно-освітня референтка О. Васьків.

Вислано дві пачки для Сестер Чину св. Анни у Бразилії і гроші на оплату відбору пачки.

16-го грудня учні Школи Українознавства підготували св. Миколая. Відділ заплатив вступи дітям на балет Чайковського. Культурно-освітня референтка відчитала статтю А. Горохович: "Виховання і Міжнародний Рік Дитини". Вив'язалась цікава дискусія на тему виховання дитини в українському домі. Відділ присвятив багато часу в біжучому році нашим дітям з нагоди Року Дитини.

Треба підкреслити, що господарська референтка Дарія Стасюк з своїми помічницями й імпрезова референтка Ольга Василик вклали багато вміння і труду, щоб імпрези вдоволяли присутніх, а Відділові щоб принесли якнайбільший прибуток.

Делегаткою до місцевого Відділу УККА є Ольга Василик.

Ольга Денисенко
пресова референтка

103-Й ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, ГЕМПСТЕД, Н. Й.

(Хроніка за час від 1-го січня до 31-го грудня 1970 р.)

У звітному році відбулося 2 засідання управи й вісім ширших сходин.

Ширші сходи складаються звичайно з двох частин:

ділової, на якій відчитувано листи-обіжники Централі та Окружної Управи, дискутовано й погадковано їх спільно. Другу частину сходин присвячувано різним нагодам, як вшанування пам'яті патронки Відділу, героїням, визначним постатям нашого минулого, нашим письменникам, піонеркам українського жіночого руху та українським дисидентам.

В березні відбуто річні загальні збори.

В квітні заходом господарської референтури влаштовано продаж великоднього печива.

В травні при співучасті місцевої Суботньої Школи Українознавства при українській католицькій парафії Відділ влаштував "День Матері", отриманий з відзначенням Року Дитини.

В тому ж місяці влаштовано теж образотворчу виставку нашої членки-мисткині Ніни Березницької-Радзюл. В травні приготувано українську вечерю — українські страви для американської церковної організації і при тому влаштовано виставку українського народнього мистецтва. Вислано подяки: президентові Картерові за допомогу при звільненні Валентина Мороза та до телевізійної станції для д-ра М. Абенда за прихильні коментарі в українських справах.

В червні наш Відділ з рамени місцевого УККА взяв участь у міжнародньому фестивалі етнічної творчості середньовічної доби в Айзенгавер Парку біля Гемстеду. Наш станок вирізнявся серед станків інших народів. В тому ж місяці переведено грошеву збірку на допомогу родині Валентина Мороза і розпродано розгрівкові книжечки Українського Музею в Нью-Йорку.

В грудні заходом господарської референтури влаштовано різдвяний базар та продаж вареників.

Крім того в звітному році влаштовано чотири виставки українського народнього мистецтва в публічних бібліотеках Лонг Айленду.

Референтура суспільної опіки відвідувала хворих.

Відділ брав участь у загальних зборах Окружної Управи та її засіданнях та в загальних зборах Українського Музею в Нью-Йорку.

Наш Відділ співпрацював з сусідніми Відділами СУА, а на місці тісно співпрацює з Відділом УККА та українськими парафіями.

Відділ вив'язався з усіх фінансових та інших зобов'язань супроти Централі та Окружної Управи.

В цьому році Відділ стратив одну членку — сп. п. Марію Кузів, яка померла в січні 1979 р. Зібрану суму 225 дол. замість квітів на її могилу згідно з бажанням родини вислано через наш Відділ на український сиротинець у Бразилії.

Ольга Курчак
голова

104-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ ЙОРК, Н. Й.

(Звіт з діяльності за 1979 рік).

За звітний час під головуванням Марі-Анни Кадил'як, Відділ придбав 5 нових членок і тепер нараховує 23 членки. Ширші сходи відбулися 12 разів, а сходи Управи 3 рази.

В 1979 р. Відділ святкував 10-ліття свого існування. У цьому році Відділ був активний і мав успіх у праці. План діяльності був обговорений в січні і всі членки працювали наполегливо.

В лютому Відділ улаштував вечір для членок. Культурно-освітня референтка Уляна Ганушак провадила програму і читала "таро" карти для зацікавлених жінок. Також в лютому Відділ помагав при відкритті виставки в Українському Музеї і з поміччю Ольги Літепло, голови 72-го Відділу приготував буфет.

3-го березня відбулася запусна забава при звуках оркестри "Темпо". 9-го березня Наталія Дума показувала членкам, як приготувати український вишиваний торт. 17-го березня Відділ улаштував прийняття для членок і приятелів, які постійно працюють для Відділу і помагають йому в праці.

Під час великоднього сезону від 30-го березня до 14-го квітня членки брали участь у програмі Українського Музею, помагаючи у показі писання писанок. Відділ приготував три великодні кошички з "свяченим" для трьох бабусь.

Відділ мав представницю у Фестивальному Комітеті церкви Св. Юра. На весні Відділ помагав суспільній опіці Головної Управи СУА приготувати картотеку жертводавців на стипендійний фонд.

28-го квітня Відділ улаштував вечір у театрі для членок і приятелів. Всі приємно розважилися і рішили ще раз зорганізувати такий вечір.

На ширших сходах 4-го травня Ольга Літепло перевела показ роблення "канапок" і перекусок для гостей. — 17-го травня відбулася забава, прихід з якої 650.00 дол. призначено на Український Музей. Грала оркестра "Темпо".

У вересні Відділ улаштував свій річний вечір для молодих жінок-членок. Прибуло 5-членок, дві з них зацікавлені Відділом і почали приходити на сходи.

13-го жовтня вислано делегатки на конференції пресових референток і референток зв'язків в Нью Джерзі.

13-го жовтня увечорі відбулося святкування 10-ліття існування Відділу.

Між гостями були представниці Головної й Окружної Управ, Українського Музею, Відділів СУА, бувші голови і членки 104 Відділу, представники інших українських організацій та приятелі. Олена Процюк провадила вечором. Вечір почався відспіванням гімну Союзу Українок Америки. Отець д-р С. Шевчук з церкви св. Юра провів молитву. В програмі взяли участь: Христя Баранська і Ліда Чорна — грали на бандурі, сопрано Ляриса Магун-Гурин відспівала три пісні при фортепіановому супроводі Оксани Куйбіди, Надя Савчук читала свою гумореску, Олена Процюк також мала гумористичну точку. Оксана Куйбіда членка 104-го Відділу прочитала його історію. 82-ий Відділ СУА жертвував з тої нагоди 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а дарунок 1-го Відділу в сумі 100.00 дол. 104-ий Відділ передав також на Пресовий Фонд "Нашого Життя". 104-ий Відділ, як похресник 1-го Відділу широ дякує за підтримку впродовж десяти років. Відділ складає подяку Юрієві Селякові за приготування смачного буфету. Вкінці заступниця голови Марія Гарайда склала подяку всім присутнім, а зокрема голові Марії Анні Кадил'як за її віддану працю за минулі два роки. — Після прийняття відбулася вечірка і всі приємно розважилися.

28-го жовтня голова приготувала сніданок під час засідання Головної Управи СУА.

3-го грудня членки Відділу помагали під час "веселого вечора" Округи.

9-го грудня відбулися загальні збори Відділу, на яких переобрано Марію-Анну Кадиляк головою.

Відділ сповнив усі свої зобов'язання до Централі. Відділ старається брати участь в імпрезах, зорганізованих іншими Відділами, українською громадою і Українським Музеем, де усі членки беруть активну участь. Дарія Байко працює, як адміністраційна директорка Музею, Оксана Байко є в ексекутиві Музею. Членки Відділу пишуть листи в обороні українських політ-в'язнів до американських державних урядовців. Відділ по змозі жертвує на різні цілі передусім СУА.

Оксана Куйбіда
пресова референтка

Зустріч 105-го Відділу СУА з Надією Світличною
Meeting of S.I. Branch 105 with Nadia Svitlychna.

ЗУСТРІЧ 105-ГО ВІДДІЛУ СУА З НАДІЄЮ СВІТЛИЧНОЮ

105-ий Відділ у Статен Айленд пережив у минулому році деякі труднощі. Тяжко було скликати сходуни, вибрати голову та вести діяльність, бо багато членок працюють, мають малі діти та інші обов'язки.

Зустріч 105-го Відділу СУА з Надією Світличною
Meeting of Staten Island Branch 105 with Nadia Svitlychna.

В жовтні головуство перебрала молода членка Романа Рейні. Перші сходуни відбулися 20-го жовтня в домі голови. Участь взяло 15 членок. Цим Р. Рейні хотіла показати членкам, як при добрій волі можна поєднати родинні обов'язки з працею в організації. На сходуни запрошено Надію Світличну. Вона розказала про свої переживання і деклямувала вірші Ліни Костенко. Членки ставили їй питання і вели дискусію на різні теми. Цей день залишиться надовго в їхній пам'яті. Треба вірити, що зустріч з Н. Світличною заохотить членок Відділу до відданої й успішної праці в біжучому діловому році.

Рома Рейні
голова

109-Й ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н. Й.

109-ий Відділ СУА в Нью-Йорку відбув загальні збори, на яких головою вибрано Лїду Стасюк. Після короткої перерви Відділ починає свою діяльність.

Управа Відділу

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу нашого найдорожчого друга і приятеля **бл. п. д-ра Ростислава Василичина** складаємо 50.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку.

Надія і д-р Богдан Масики

У 9-ту річницю смерті незабутнього мужа **бл. п. Романа Качмарського** складаю 20.00 дол. на Український Музей.

Ірина Качмарська

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Дамяна Захарченка**, мужа нашої членки Розини складаємо 10.00 дол. на Український Музей.

Управа 64-го Відділу СУА

Замість квітів на свіжу могилу **Тусі Перун Огоновської** складаю 5.00 дол. на Український Музей.

Ольга Ліщинська

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефанії Яреми** в Чикаго складаємо 10.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку

14-ий Відділ СУА, Атланта, Джорджія.

В пам'ять дорогої сестри **Катерини Панчишин** складаю на Український Музей 10.00 дол.

Роза Білоус.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

У НАМАЛЬОВАНОМУ СВІТІ

Перша нагорода в конкурсі з нагоди Року Дитини
Продовження

ГАННА ЧЕРІНЬ
ВІЛЬШАНКА

НА ВУЛИЦІ

Знову дощ...

- Бабусю, навіщо ті дощі?
- Щоб трава росла, й дерева, і наші квіти.
- Але *стільки* дощу?
- Під землею збирається вода на запас, щоб

було нам що пити, й чим купатися, й білизну прати...
Ту воду нам також дає дощ.

Андрійко зідхнув. Воно то так, але як хочеться
надвір, поганяти з хлопцями в квачика!

— Дощ скоро перестане, — втішав тато. — А
покищо ти щось намалюй!

Андрійко почав малювати свою вулицю — те
місце, куди він так би хотів тепер піти... На
намальованій вулиці, звичайно, дощу не було. Було
уміру прохолодно, соняшно й тихо.

Як тільки Андрійко з'явився на вулиці, з
сусіднього будинку вискочив Геррі. Геррі вчився в тій
самій школі, що й Андрійко, тільки на одну класу
вище. І тому він дер носа.

— О, хоч один із хати виліз, а то всі немов
умерли! А без компанії нічого не вдієш, правда ж?

— Правда, — згодився Андрійко. — А що ти
надумав робити?

— Можна добре поїздити автом.

— Хіба в тебе є авто? Таким, як ми, не
дозволяють!

— А ми без дозволу! Ось я маю братову
платформу на колесах — він нею перевозить
скриньки до крамниці. Як раз на нас двох! Отож, як
зупиниться якесь авто на червоному світлі, ми
причепимо платформу гаком до авта й поїдемо!

— А як водій побачить?

— Не побачить: він пильно дивиться на світло, а
не назад. А якби й побачив нас, то поки він вилізе з
авта, ми відчепимось і втечемо.

— Я... Я не знаю. Це негарно. Чіплятись до
чужого авта не можна. І авто так швидко мчить!

— Ну, я так і знав, що ти — боягуз! курча!

— Ах, я курча? Ну, то я тобі доведу, що я не

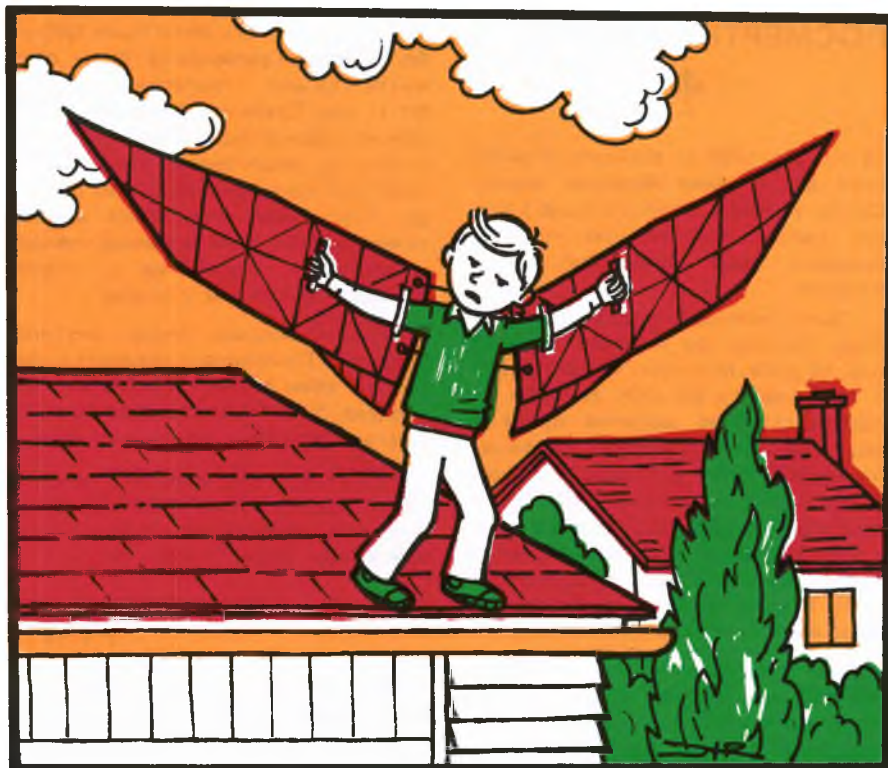

рис. Ярка Козака

боюсь. Ідемо!

Якраз блиснуло червоне світло. Спинилось маленьке авто. За кермом сиділа сива жінка в окулярах і пильно дивилась наперед. Хлопців вона не помітила.

— Чіпляй! — звелів Геррі. Андрійко закинув гак на буфер. З'явилось зелене світло, і авто рвонулось уперед. Хлопці ледве не впали з платформи, але втримались один об одного.

— Вже відчіпляймося, ми вже задалеко заїхали, — злякано шептав Андрійко.

— Ми можемо відчепитись тільки як авто знов стане на червоному світлі, але, бачиш, ніяк не втрапимо, — відповів також переляканий Геррі.

— О, тепер уже червоне! Відщипай!

Але гак не відщипався! Хлопці сіпали його з усіх сил, але вже знов з'явилось зелене світло, й хлопці ледве вскочили на платформу, як авто рушило далі. Геррі присунувся ближче до авта й намагався відчепити гак.

— Дзз-іііі! Бум! Крак! — почулося навколо, й Андрійко втратив свідомість.

Прокинувся він у білій кімнаті, на чужім ліжку. Коло нього стояли мама, тато і якась чужа тітка, всі вбрані в біле.

— Де я? Куди ви мене поклали? — Андрійко хотів устати й не міг: його ноги немов приросли до ліжка.

— Ти в лікарні. Добре, що живий, але тепер мушиш зо два місяці носити гіпсові опони на обох ногах, щоб зрослися поламани кістки.

— А Геррі?

— Він у сусідній кімнаті. Також покалічився. От

до чого доводять нерозважні витівки!

— Мамо, тату, ви на мене дуже сердитесь? Простіть мене: я справді не хотів, щоб таке сталося. Я ніколи не думав, що це так небезпечно.

Простіть мене!

— Ми вже простили. Ти ж наша єдина дитина! Пообідай тільки, що більше такого ніколи не робитимеш.

— Ніколи в світі!

Андрійко зідхнув і глянув на свій малюнок. Його вулиця була тиха й спокійна. Біля світлофора стояло маленьке синє авто, а в нім сива бабуся, але більш нікого на вулиці не було, й нічого не сталося.

— Як добре, що це тільки фантазія? — промовив Андрійко.

ЛІТАННЯ

— Де це наші вішаки діваються? Я стільки їх приношу з хемічної чистки, а вони зникають. Звичайно, вони нам нічого не коштують, але що з ними сталося? — дивувалась мама.

Андрійко мовчав. Вішаки підчищував він, бо мав у куточку в гаражі свою авіаційну майстерню. Його дорадником і інструктором був дідусь. З вішаків вони робили основу для крил і обводили її плястиком та скріплювали міцним клеєм, що мав би втримати вагу слона. Вже два місяці працюють Андрійко й дідусь, і літачок майже готовий.

Андрійко давно мріяв про літання. Спершу викреслив проект крил, обдумав, як і в котрий бік треба вигинати дроти, де приробляти петлі для рук.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

18 лютого 1980 р. відійшла з цього світу **бл. п. Анна Мельник**, членка Союзу Українок. Відійшла одна з тих, що своєю жертвенною працею будували нашу організацію від її початків.

Зовсім молодого у 1923 р. приїхала Анна Мельник до Америки — мала тоді 16 років. Молодою жінкою у 1929 р. приєдналась до СУА. Не були на перешкоді їй ні щоденна праця у ресторані, ні обов'язки дружини-господині бути активною у гурті союзнок майже п'ятдесят років. Була вона віддана організації, брала участь у всіх починах її. З ширістю і охотою бралась до всякої праці. Була членкою 42-го Відділу у Філадельфії аж до кінця його існування.

Не збайдужіння членства припинило життя Відділу. Ні, піонерки-союзанки хотіли ще працювати та не стало у них на те фізичних сил... З невеликого фонду, який залишив в Окрузі Відділ, жертвуємо в пам'ять Анни Мельник 20 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". В церкві Царя Христа відслужено Службу Божу за спокій її душі. А ця посмертна згадка про віддану Союзанку — скромна китичка квітів на її могилу.

Анна Сивуляк

Відійшла у вічність 20-го січня 1980 р. **бл. п. Марія Григорців** на 91-му році життя. Покійна — вчителька, дружина бл. п. інж. Степана Григорцева, була одною з засновниць Союзу Українок у Косові та ініціаторкою захисту для сиріт на Гуцульщині ще в 20-их і 30-их рр. Тоді також вела Вона драматичний гурток, була активним членом Народного Мистецтва й інших громадських установ у Косові.

Коли польська влада змусила подружжя Григорцевих покинути рідні землі й вони в 1930 р. переїхали до Познаня, бл. п. Марія і тут брала участь в організованому українському житті.

В Америці була почесною членкою 102-го Відділу СУА в північній Індіані. Ціле своє трудове і довге життя присятила Вона своїй родині й

рідному народові, яких так дуже любила..

Замість квітів на свіжу могилу моєї найдорожчої мами, **бл. п. Марії Григорців з дому Думін**, яка відійшла у вічність 20 січня 1980 р. на 91-му році життя пересилаю на Стипендійний Фонд СУА в Бразилії 180.00 дол., які зложили жертводавці.

Іванна Головата

В пам'ять Покійної зложили:

50.00 дол.: 102 Відділ СУА.

40.00 дол.: сусіди.

25.00 дол.: д-р Тамара й інж. Богдан Тимцюраки.

20.00 дол.: Д. Буколак.

по 10.00 дол.: Григорій Качур, Володимир Гриб, Т. Павловські, Петро і Стефа Бабій.

5.00 дол.: Анна Васильовська.

РІЧНІ ЗБОРИ

48-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ, ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні збори відбулися 11-го лютого 1979 р. Зборами проводила голова Окружної Управи Наталія Даниленко. Управа 48-го Відділу на 1979 р. була перевибрана в такому складі:

Іванна Пенкальська — голова, Надія Максимюк — заступниця голови, Надія Кузьма — секретарка, Франка Кравченко — заступниця секретарки,

Олена Петрів — касирка, Ева Клим — заступниця касирки,

Референтки: Анна Яворська — організаційна, Катерина Михайлюк — пресова, Анна Прядка і Марія Мідзак — господарські, Франка Кравченко — суспільної опіки. Контрольна Комісія: Катерина Марків, голова, члени — Ева Римарчук і Ева Клим.

Катерина Михайлюк
пресова референтка

Наступної неділі, якщо буде добра погода, Андрійко з дідусем підуть у парк випробувати крила.

Андрійко уявляв собі, як це станеться: він одягне крила на руки, розбіжиться, підніме крила — і ПОЛЕТИТЬ!

На правім крилі він написав ім'я літачка: **УКРАЇНЕЦЬ**. Тоді глянув запитливо — чи все так, як має бути. Виглядало, що все гаразд. Примруживши очі, Андрійко замріявся...

"А що як вилізи на ґараж і стрибнути з даху? Так роблять птахи — і не падають. І я не впаду, бо в мене — крила. Але, на всякий випадок, підстелю матрацик із лежачка. А то ще мама буде лаяти за синяки... Сказано — зроблено.

З даху здається, що до землі дуже далеко. Навіть страшно. Якби Андрійко знав, може б і не поліз. Але відступати він не любив.

— Птахи не падають — і я не впаду.

І він націпився на матрацик і стрибнув униз.

— Бабух!!! — Аж старий матрацик кевкнув від удару і навіть тріснув. Але Андрійко не забився. Навіть і синяка не буде, тільки трохи перелякався.

— Спасибі тобі, матрацику, — погладив він

рожеву плястику і зараз же залатав діру авіаційним клеєм. Тоді подививсь на свої крила... Дротики погнулися, плястика в кількох місцях порвалася, бо клей, що мав би втримати слона, не втримав навіть і Андрійка.

— Може я важчий від слона?!.. Треба буде зважитися.

З хати вийшов дідусь.

— А це що таке? Як ти смів без мене літати?

— А звідки ж я знав, що полечу не вгору, а вниз?

А чого ж птахи не падають?

— Бо в них інакше тіло: вони мають легкі, порожняві кістки і пір'я на крилах і на хвості, і знають, як крилами і хвостом керувати.

— А в мене — тільки крила... А до хвоста я не додумався. Дідусю, а може ми ще й хвоста зробимо?

— Ні, хлопче. Навіть і з хвостом ти птахом не станеш, та й не треба. У нас є свої сталеві птахи — літаки. Ото вчись на інженера — і будеш їх будувати, а може й водити їх у небі.

Андрійко намалював іще одну картину — як він літав із даху на матрац.

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невірних і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Корнеля Пелешка**, мужа почесної членки Союзу Українок Америки п. Катерини Пелешок, складає 25 доларів на Видавничий Фонд при Головній Управі

Окружна Управа СУА
в Нью Йорку

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Корнеля Пелешка** мужа почесної членки СУА, почесної членки 1-го Відділу СУА, та громадської діячки Катерини Пелешок, 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складає

1-ий Відділ СУА Нью Йорк

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Ленчук** довголітньої членки 4-го Відділу СУА в Нью Йорку, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", родині висловлюємо шире співчуття

Членки бувшого 4-го Відділу СУА
в Нью Йорку

Замість квітів на далеку могилу дорогої Мами нашої членки Олі Ласки складає 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

76-ий Відділ СУА, Воррен, Міч.

Замість квітів на могилу **бл. п. д-ра Маркіяна Ключаса**, брата нашої членки Люби Мосевич, 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя" складає

82-ий Відділ СУА в Нью Йорку

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Вітик**, матері нашої членки Олени Лемехи складаємо 10.00 дол. на Фонд Бабусі

91-ий Відділ СУА, Бетлегем, Па.

В пам'ять **проф. Івана Дубицького** складаю 50.00 дол. на стипендійний Фонд СУА

Андрій Храпливий

В пам'ять покійних мого мужа **Евгена**, сина **д-ра Юрка**, синові **Анни** і внучки **Христі Бачинських**, складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 30.00 дол.

Анна Бачинська, Монреаль

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Теодора Цара** складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Дарія і Роман Столярчуки

Замість квітів в пам'ять незабутнього друга нашої родини **бл. п. Івана Поритка** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

Наталія Фацієвич — Петріна
з родиню

Замість троянд на могилу в пам'ять сьомого року нашої розлуки з моєю дорогою сестрою **Юліаною Белей**, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Марія Жовнірович

Замість квітів на свіжу могилу мисткині **бл. п. Ірини Фединишин** складаю 10.00 дол. на Український Музей в Нью Йорку

Дарія Ярославська

У пам'ять мого швагра **бл. п. Володимира Гриця** з Монреалю жертвую на Стипендійний Фонд. через 28 Відділ СУА в Ньюарку 25.00 дол.

Зеновія Воробець

У пам'ять **бл. п. Івана Поритка**, товариша по праці, жертвуємо на Суспільну Опіку 28 Відділу СУА в Ньюарку 25.00 дол. на Політ'язнів. Родині висловлюємо глибокі співчуття.

Воробець Василь з дружиною Зеновією.

**ЗВІДОМЛЕННЯ З ЗАГАЛЬНИХ
ЗБОРІВ З ТЕХНІЧНИХ ПРИЧИН
ПОМІСТИМО В НАСТУПНОМУ
ЧИСЛІ.**

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian National Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N.Y., N.Y. 10003

Передплата в США: річна ... 11.00 дол., піврічна... 6.00 дол., Поодинокі число 1.15 дол. в Канаді: 11.00 ам. дол. або 12.00 кан. дол. Річна передплата: в Англії ... 4 ф. ст., в Австралії... 7 дол. А., у Франції... 35 фр., в Німеччині 20 н. м., в Бельгії... 250 б. фр. Інші країни гляди обкл. ст. 3.

Subscription in the United States of America: 11.00 per year, half year 6.00: single copy \$1.15. in Canada: 11.00 U. S. \$ or 12.00 Can. \$

Subscription per year: in England... 4 Pound Sterling; in Australia — 7 Austr. \$; in France... 35 Fr.; in Germany 20 DV. in Belgium... 250 B. Frs. Other foreign countries see cover page... 3

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional mailing offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Взір зі збірки Марії Зеленої, Торонто, Канада. Привіз його у 1885 р. зі Східньої України дідо Зеленої, Олександр Барвінський.

Design from the collection of M. Zelena, Toronto, Canada. Brought over from Eastern Ukraine in 1885 by her grandfather Oleksander Barvinskyj. перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.